

Dansk udgave

Meddelelser og oplysninger

60. årgang

25. oktober 2017

Indhold

II Meddelelser

MEDDELELSER FRA DEN EUROPÆISKE UNIONS INSTITUTIONER, ORGANER, KONTORER OG AGENTURER

Europa-Kommissionen

2017/C 361/01	Meddelelse fra Kommissionen — EU's retningslinjer for fødevaredonation	1
---------------	--	---

IV Oplysninger

OPLYSNINGER FRA DEN EUROPÆISKE UNIONS INSTITUTIONER, ORGANER, KONTORER OG AGENTURER

Europa-Kommissionen

2017/C 361/02	Euroens vekselkurs	30
2017/C 361/03	Vedtagelse af Kommissionens afgørelse om Den Tjekkiske Republiks meddelelse af en ændret national overgangsplan, der er omhandlet i artikel 32, stk. 6, i direktiv 2010/75/EU om industrielle emissioner	31

V Øvrige meddelelser

ADMINISTRATIVE PROCEDURER

Europa-Kommissionen

2017/C 361/04	Indkaldelse af forslag 2018 — EAC/A05/2017 — Programmet Erasmus+	32
---------------	--	----

PROCEDURER VEDRØRENDE GENNEMFØRELSEN AF KONKURRENCEPOLITIKKEN

Europa-Kommissionen

2017/C 361/05	Meddelelse til de økonomiske aktører — Ny runde af ansøgninger om suspension af den fælles toldtarifs autonome toldsatser for visse industri- og landbrugsprodukter	36
2017/C 361/06	Anmeldelse af en planlagt fusion (Sag M.8644 — AXA/NN Group/Portfolio) — Behandles eventuelt efter den forenklede procedure ⁽¹⁾	37
2017/C 361/07	Anmeldelse af en planlagt fusion (Sag M.8518 — MDP/HPS/Nevada/Towergate) — Behandles eventuelt efter den forenklede procedure ⁽¹⁾	39
2017/C 361/08	Anmeldelse af en planlagt fusion (Sag M.8671 — BP/Bridas/Axion) — Behandles eventuelt efter den forenklede procedure ⁽¹⁾	41

ANDET

Europa-Kommissionen

2017/C 361/09	Offentliggørelse af en ansøgning i henhold til artikel 50, stk. 2, litra a), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1151/2012 om kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer	42
---------------	--	----

⁽¹⁾ EØS-relevant tekst.

II

(Meddelelser)

MEDDELELSER FRA DEN EUROPÆISKE UNIONS INSTITUTIONER, ORGANER,
KONTORER OG AGENTURER

EUROPA-KOMMISSIONEN

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN

EU's retningslinjer for fødevaredonation

(2017/C 361/01)

Indholdsfortegnelse

	<i>Side</i>
1. Indledning	2
1.1. Baggrund	2
1.2. Formål	3
2. Anvendelsesområde	4
2.1. Hvad er omfordeling af fødevarer?	4
2.2. Hvad er fødevareoverskud?	4
2.3. Hvem er aktørerne?	5
3. Omfordeling af fødevarer: aktørers roller og forpligtelser	6
3.1. Omfordelingsaktiviteter og velgørenhedsorganisationer	8
3.1.1. Sortering af fødevareoverskud til omfordeling	9
3.2. Sporbarhed	9
4. Bestemmelse af det primære ansvar og det retlige ansvar, når der opstår problemer vedrørende fødevaresikkerhed	11
4.1. Den lovgivningsmæssige kontekst	11
4.2. Konsekvenser for omfordelingen af fødevareoverskud	12
5. Hygiejnebestemmelser og omfordeling af fødevareoverskud	12
5.1. Generelle hygiejnekrav, der er gældende for alle aktiviteter vedrørende fødevaredonation	13
5.2. Specifikke hygiejnekrav, der finder anvendelse på omfordeling af animalske fødevarer	13
5.3. Hygiejnekrav til omfordeling af fødevareoverskud fra hospitals-, restaurations- og fødevaresektorer	14
5.4. Frysning af fødevareoverskud for at lette omfordeling	15
6. Fødevareinformation til forbrugerne	15
6.1. Den lovgivningsmæssige kontekst	15
6.2. Konsekvenser for omfordelingen af fødevareoverskud	17
6.2.1. Krav til fødevareinformation for færdigpakkede fødevarer	17
6.2.2. Sprogkrav	17
6.2.3. Krav til fødevareinformation for ikkefærdigpakkede fødevarer	17

6.3.	Datomærkning	18
6.3.1.	Den lovgivningsmæssige kontekst	18
6.3.2.	Konsekvenser for omfordelingen af fødevareoverskud	18
6.3.3.	Æg: datomærkningsregler og omfordelingspraksis	19
7.	Beskatningsregler	19
7.1.	Merværdiafgift (moms)	19
7.2.	Skattemæssige incitamentter	20
8.	Andre EU-programmer	21
8.1.	Den Europæiske Fond for Bistand til de Socialt Dårligst Stillede og fødevaredonationer	21
8.2.	Den fælles markedsordning for landbrugsprodukter	21
8.3.	Den fælles markedsordning for fiskevarer og akvakulturprodukter	22
	Henvisninger	23
	Bilag 1: Oversigt over lovbestemmelser, der vedrører fødevaredonation	25
	Bilag 2: Beslutningstræ: Skal jeg som detailhandler, der leverer til en velgørenhedsorganisation/fødevarebank, eller som velgørenhedsorganisation/fødevarebank overholde forordning (EF) nr. 853/2004?	29

1. INDLEDNING

1.1. Baggrund

Knap en fjerdedel af befolkningen i EU — 119,1 mio. mennesker — risikerede fattigdom eller social udstødelse i 2015, og 42,5 mio. mennesker havde ikke råd til et kvalitetsmåltid hver anden dag ⁽¹⁾. Samtidig anslås det, at der produceres ca. 88 mio. ton fødevarerspild årligt i EU med anslåede påløbne omkostninger på 143 mia. EUR ⁽²⁾.

Ud over den store økonomiske og samfundsmæssige indvirkning lægger fødevarerspild et unødigt pres på begrænsede naturressourcer og på miljøet. Ifølge De Forenede Nationers Fødevare- og Landbrugsorganisation (FAO) går omkring en tredjedel af de fødevarer, der produceres på verdensplan, tabt eller spildes ⁽³⁾. Høstede fødevarer, der i sidste ende går tabt eller spildes, forbruger omkring en fjerdedel af alt vand, der bruges i landbruget hvert år ⁽⁴⁾, og optager et landbrugsareal på størrelse med Kina ⁽⁵⁾. Fødevarerspild genererer årligt ca. 8 % af de globale drivhusgasemissioner ⁽⁶⁾.

Det primære fokus vedrørende forebyggelse af fødevarerspild bør være at tage fat ved roden af problemet ved at begrænse ophobningen af fødevareoverskud i hvert led i fødevareforsyningskæden (dvs. produktion, forarbejdning, distribution og forbrug). Når fødevareoverskud forekommer, er den bedste løsning, der garanterer den højeste anvendelsesværdi af spiselige fødevareressourcer, at omfordele disse til direkte konsum.

Fødevaredonation er med til at bekæmpe fødevarefattigdom, men det kan også være et effektivt værktøj med henblik på at reducere mængden af fødevareoverskud, der anvendes til industrielle formål eller sendes til affaldsbehandling og i sidste ende til deponeringsanlæg. Selv om omfordelingen af fødevareoverskud er stigende, og fødevareproducenter og detailhandlere er villige til at donere deres overskud til fødevarebanker og velgørenhedsorganisationer, udgør mængden af omfordelte fødevarer stadig en lille del af det samlede spiselige fødevareoverskud, der er til rådighed i EU. I 2016 omfordelte medlemmerne af den europæiske sammenslutning af fødevarebanker (FEBA) 535 000 ton fødevarer til 6,1 mio. mennesker ⁽⁷⁾, hvilket kun udgør en lille del af den anslåede årlige mængde af fødevarerspild i EU.

⁽¹⁾ Eurostat, 2017.

⁽²⁾ »Estimates of European food waste levels« FUSIONS (31. marts 2016).

⁽³⁾ FAO (De Forenede Nationers Fødevare- og Landbrugsorganisation). 2011. »Global Food Losses and Food Waste — Extent, Causes and Prevention«, Rom: FN FAO.

⁽⁴⁾ M. Kumm, H. de Moel, M. Porkka, S. Siebert, O. Varis, and P.J. Ward. 2012. »Lost Food, Wasted Resources: Global Food Supply Chain Losses and Their Impacts on Freshwater, Cropland and Fertilizer Use«. *Science of the Total Environment* 438: 477-489.

⁽⁵⁾ FAO. 2013. »Food Wastage Footprint & Climate Change«. Rom: FN FAO.

⁽⁶⁾ FAO. 2015. »Food Wastage Footprint & Climate Change«. Rom: FN FAO.

⁽⁷⁾ European Federation of Food Banks (FEBA): <http://www.eurofoodbank.eu/>. Derudover omfordeler Tafel (tyske »fødevarebanker«, som ikke er medlemmer af FEBA) ca. 220 000 ton fødevarer hvert år til ca. 1,5 mio. mennesker.

Medlemsstaterne og interessenterne har påvist juridiske og operationelle hindringer, for både donorer og modtagere, for omfordeling af sikre, spiselige fødevarer i EU ⁽¹⁾. Den handlingsplan, som Kommissionen har foreslået med henblik på at fremme en cirkulær økonomi ⁽²⁾, kræver derfor, at Kommissionen blandt andet præciserer EU-lovgivningen vedrørende fødevarer for at lette fødevaredonation.

1.2. Formål

Denne vejledning har til formål at præcisere relevante bestemmelser i EU-lovgivningen og bidrage til at fjerne hindringer for omfordeling af fødevarer inden for EU's nuværende retsgrundlag. Nærmere bestemt har disse retningslinjer det formål at:

- gøre det lettere for udbydere og modtagere af fødevareoverskud at opfylde de relevante krav i EU's retlige ramme (f.eks. fødevaresikkerhed, fødevarehygiejne, sporbarhed, retligt ansvar og moms)
- fremme en fælles fortolkning blandt tilsynsmyndighederne i EU-medlemsstaterne af EU-reglerne for omfordeling af fødevareoverskud.

EU's retningslinjer for fødevaredonation har et nødvendigt fokus på de spørgsmål, der skal behandles på EU-plan, og har derfor til formål at supplere, men ikke gentage dem, der er fastsat i medlemsstaterne. Retningslinjer, der er udviklet på nationalt og/eller sektorplan, og som ofte udarbejdes i samarbejde mellem omfordelingspartnerne og de kompetente myndigheder (på nationalt og/eller regionalt plan), spiller en vigtig rolle for at opretholde fødevaresikkerhed, sporbarhed og for at præcisere roller og ansvarsfordeling for de aktører, der er involveret i at udvælge fødevareoverskud til brug og omfordele det ⁽³⁾. Sektorspecifikke retningslinjer, der gælder i hele EU ⁽⁴⁾, kan også støtte omfordelingen af fødevarer og fremme udvekslingen af bedste praksis.

Kommissionen anbefaler derfor på det kraftigste, at der udarbejdes relevante regler og/eller retningslinjer for fødevaredonation på nationalt plan, således at det er tydeligt for alle aktører, hvilke regler og procedurer der er gældende på nationalt plan, herunder de respektive ansvarsområder for nøgleaktører, med henblik på at lette overholdelsen og fremme bedste praksis. I denne henseende kan EU's retningslinjer for fødevaredonation, som vedtages af Europa-Kommissionen i samråd med EU-plattformen om madtab og madspild ⁽⁵⁾, fungere som en reference, som aktørerne i medlemsstaterne skal tage i betragtning, når de udarbejder nationale retningslinjer og bestemmelser.

Medlemsstaternes vejledning kan også præcisere de roller og ansvarsområder, som ledere af fødevarevirksomheder har på de områder, hvor nationale bestemmelser er gældende, f.eks. i forbindelse med retligt ansvar (se også afsnit 4). De nationale kompetente myndigheder kan desuden tilskynde til udarbejdelse og distribution af håndbøger i god praksis for udvælgelse til brug og omfordeling af fødevareoverskud i henhold til Artikel 8, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 ⁽⁶⁾. For at fremme fødevaredonation kan de nationale kompetente myndigheder overveje skattemæssige incitamenter til fødevarevirksomhedsledere (jf. afsnit 7.2), og at de berørte aktører gennemfører informations-, kommunikations- og uddannelsesaktiviteter for yderligere at understøtte sikker praksis for omfordeling af fødevarer.

⁽¹⁾ Dette er eksempelvis dokumenteret i »Comparative study on EU Member States' legislation and practices on food donations« (Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg, 2014), »Counting the Cost of Food Waste: EU food Waste prevention« (UK House of Lords, 2013-14), »Review of EU legislation and policies with implications on food Waste« (FUSIONS, 2015), »Food redistribution in the Nordic Region« (Nordic Council of Ministers, TemaNord, 2014-2016), samt Kommissionens møder med og individuelle bidrag fra nationale kompetente myndigheder og interessenter, herunder medlemmer af EU's platform om madtab og madspild, der blev oprettet i 2016 som en del af EU-handlingsplanen for den cirkulære økonomi (se http://ec.europa.eu/food/safety/food_waste/eu_actions/index_en.html).

⁽²⁾ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget »Kredsløbet lukkes — en EU-handlingsplan for den cirkulære økonomi« (COM(2015) 614 final).

⁽³⁾ »Food redistribution in the Nordic Region, phase II: identification of best practice models for enhanced food redistribution« (Nordic Council of Ministers, TemaNord, 2016).

⁽⁴⁾ For eksempel »Every Meal Matters — Food donation guidelines«, af FoodDrinkEurope/EuroCommerce/European Federation of Food Banks — godkendt af Europa-Kommissionens Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder.

⁽⁵⁾ https://ec.europa.eu/food/safety/food_waste/eu_actions/eu-platform_en.

⁽⁶⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarehygiejne (EUT L 139 af 30.4.2004, s. 1).

For at lette udvekslingen af oplysninger om national praksis for fødevaredonation offentliggør Kommissionen eksisterende retningslinjer i EU-medlemsstaterne på sit websted om forebyggelse af fødevarespild ⁽¹⁾. Hvis der udarbejdes sektorspecifikke retningslinjer for god praksis vedrørende fødevaredonation på nationalt og EU-plan i forbindelse med EU's bestemmelser om fødevarehygiejne ⁽²⁾, og de er anmeldt til Europa-Kommissionen, gøres de også tilgængelige i et onlineregister ⁽³⁾.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Anvendelsesområdet for EU's retningslinjer for fødevaredonation omfatter fødevarevirksomheders udvælgelse af fødevarer til brug, som de får udleveret af indehaveren uden vederlag, og omfordeling af sådanne fødevarer.

2.1. Hvad er omfordeling af fødevarer?

Omfordeling af fødevarer er en proces, hvor fødevareoverskud, der ellers ville blive spildt, udvælges til brug, indsamles og uddeles til mennesker, især til trængende.

Som et led i arbejdet med at forebygge fødevaretab og -spild og for at fremme fødevaresikkerheden har et tværfagligt team i FAO foreslået en definition af »udvælgelse til brug og omfordeling af sikre og næringsrige fødevarer til direkte konsum« som følger ⁽⁴⁾:

- »Udvælgelse til brug af sikre og næringsrige fødevarer til direkte konsum« er mod eller uden vederlag at modtage fødevarer (forarbejdede, halvforarbejdede eller rå), som ellers ville blive kasseret eller gå til spilde som affald fra landbrugs-, husdys- og fiskeriforsyningskæder til fødevaresystemet. »Omfordeling af sikre og næringsrige fødevarer til direkte konsum« er at oplagre eller forarbejde og derefter omfordele den modtagne fødevare i henhold til passende sikkerheds-, kvalitets- og lovgivningsmæssige rammer direkte eller gennem formidlere og mod eller uden vederlag til dem, der har adgang til dem med henblik på konsum.

Hvor det er muligt, bør der ved omfordelingen af fødevarer tages hensyn til deres bidrag til en alsidig kost for at støtte den igangværende indsats på EU-plan og nationalt plan til fremme af sunde og alsidige kostvaner for alle europæiske borgere, især for børn. I denne henseende skal nationale ernæringsvejledninger anvendes som vejledende dokumenter.

Selv om EU's retningslinjer for fødevaredonation falder i tråd med den definition af omfordeling af fødevarer, der er foreslået af FAO, har de til formål at præcisere de relevante bestemmelser i EU-lovgivningen, der finder anvendelse, når fødevareprodukter stilles til rådighed af indehaveren uden vederlag. Omfordeling af fødevarer omfatter en bred vifte af aktører, netværk og aktiviteter, der er i hurtig udvikling. Selv om fødevarebanker er de mest almindelige og vigtigste partnere inden for omfordeling af fødevarer, kan den efterfølgende vejledning vedrørende anvendelsen af relevante EU-bestemmelser (f.eks. fødevaresikkerhed, fødevarehygiejne, forbrugeroplysning og retligt ansvar) også anvendes til andre modeller for omfordeling af fødevarer og/eller aktører. Disse aktører kan omfatte enheder, der beskæftiger sig med non-profit-aktiviteter vedrørende omfordeling af fødevarer såsom sociale supermarkeder eller restauranter, hvor slutmodtageren i nogle tilfælde kan foretage en nominel betaling for fødevarer eller måltider.

2.2. Hvad er fødevareoverskud?

Fødevareoverskud, der består af færdige fødevareprodukter (herunder fersk kød, frugt og grøntsager), delvist forarbejdede produkter eller fødevareingredienser, kan opstå på et hvilket som helst tidspunkt i fødevareproduktionen og distributionskæden af forskellige årsager. Fødevarer, der ikke opfylder producentens og/eller kundens specifikationer (f.eks. variationer i produktets farve, størrelse og form) samt fejl i produktion og mærkning kan for eksempel generere overskud i landbruget og fremstillingssektorerne. Vanskeligheder ved styringen af udbud og efterspørgsel kan føre til bestilling af et overdrevet antal varer og/eller afbestilling af varer. Problemer med datomærkning, som f.eks. utilstrækkelig resterende holdbarhed ved levering eller nationale regler, der forhindrer omfordeling af fødevarer, der har overskredet »bedst før«-datoen, kan også forhindre, at fødevarer sælges og omfordeles via de sædvanlige detailkanaler.

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/food/safety/food_waste/library/index_en.htm.

⁽²⁾ Forordning (EF) nr. 853/2004.

⁽³⁾ <https://webgate.ec.europa.eu/dyna/hygienelegislation/>.

⁽⁴⁾ FAO (28. maj 2015). Comprehensive definition for »recovery and redistribution of safe and nutritious food for human consumption« (<http://www.fao.org/save-food/news-and-multimedia/news/news-details/en/c/288692/>).

Fødevareroverskud kan omfordeles, forudsat at det er egnet til direkte konsum og i overensstemmelse med alle krav til fødevarer sikkerheden ⁽¹⁾ som angivet i EU's bestemmelser om fødevarer sikkerhed og fødevarer information til forbrugerne samt relevante nationale regler. Fødevarer, der er egnede til donation, kan f.eks. være produkter, som: ikke opfylder producentens eller kundens specifikationer, har en ændret emballage og/eller mærkning, men hvor dette ikke kompromitterer hverken fødevarer sikkerheden eller forbruger informationen, er tidsmærkede (såsom produkter til en bestemt feriseson eller salgsfremmende aktivitet), høstes på markerne med producentens samtykke, har overskredet »bedst før«-datoen, men stadig er et sikkert produkt til konsum, er blevet indsamlet og/eller konfiskeret af tilsynsmyndigheder af andre årsager end fødevarer sikkerhed osv.

Omfordeling af fødevarer overskud og deltagelse i aktiviteter vedrørende fødevarer donation kan derfor udføres af fødevarer virksomhedsledere i hvert led i fødevarer forsyningskæden. Fødevarer virksomhedsledere (f.eks. landmænd, fødevarer producenter og detailhandlere) kan donere fødevarer overskud gennem omfordelingsorganisationer (såsom fødevarer banker), efterhøstnetværk og andre velgørenhedsorganisationer eller direkte til forbrugerne (f.eks. medarbejdere).

2.3. Hvem er aktørerne?

EU's retningslinjer for fødevarer donation omfatter aktører, der er involveret i hvert led i fødevarer forsyningskæden, hvad enten der er tale om donorer eller modtagere. Disse retningslinjer vedrører og sigter mod at præcisere specifikke ansvarsområder og forpligtelser for ledere af fødevarer virksomheder vedrørende omfordeling af fødevarer overskud som fastsat i EU's fødevarer lovgivning og navnlig i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 ⁽²⁾, den såkaldte generelle fødevarer lovgivning.

Omfordelingsnetværket for fødevarer overskud i EU er komplekst og involverer forskellige typer aktører og driftsprocesser.

»Donor«-organisationer

Disse er fødevarer virksomhedsledere, der kan levere fødevarer overskud fra hvert led i fødevarer forsyningskæden, dvs. primærproduktion, fødevarer forarbejdning og -fremstilling, detailhandel og anden distribution samt catering og restaurations- og hotelbranchen.

»Modtager«-organisationer

Disse er involveret i omfordeling af fødevarer overskud og kan klassificeres enten som »frontlinje«- eller »baglinje«-organisationer, hvoraf nogle har begge funktioner ⁽³⁾:

- »Baglinje«-organisationer udvælger brugbare, donerede fødevarer fra aktører i fødevarer forsyningskæden, som de transporterer, oplagrer og omfordeler til et netværk af tilknyttede og kvalificerede velgørenhedsorganisationer, herunder sociale restauranter, sociale virksomheder osv.
- »Frontlinje«-organisationer modtager donerede fødevarer fra »baglinje«-organisationer og/eller direkte fra aktører i fødevarer forsyningskæden. De leverer igen disse fødevarer til deres modtagere i forskellige former (f.eks. madpakker, suppekøkkener, måltider serveret i sociale restauranter/caféer). Nogle kan også sælge fødevarer produkter til folk i nød til subsidierede priser.

I mange medlemsstater kaldes »baglinje«-organisationer for »fødevarer banker«, men i nogle medlemsstater (f.eks. Estland, Tyskland og Nederlandene) omfordeler »fødevarer banker« ikke kun fødevarer til andre organisationer, men leverer også fødevarer direkte til slutmodtagerne. Endvidere kan aktiviteterne i både »frontlinje«- og »baglinje«-organisationerne variere i medlemsstaterne: Nogle begrænser deres arbejde til at omfatte oplagring, transport og distribution af fødevarer, mens andre forarbejder og tilbereder fødevarer og/eller måltider, der leveres til slutmodtagerne.

I dette dokument betegnes »baglinje«-organisationer som »omfordelingsorganisationer« (OO'er) og »frontlinje«-organisationer som »velgørenhedsorganisationer« (VO'er).

⁽¹⁾ UK WRAP har udgivet vejledning om, hvad der udgør fødevarer overskud, der er egnet til omfordeling, som en del af et værktøj, der hjælper industrien med at øge omfordelingen af overskud af føde- og drikkevarer i Det Forenede Kongerige, »Framework for Effective Redistribution Partnerships« (WRAP, 2016).

⁽²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarer lovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevarer sikkerhed (EFT L 31 af 1.2.2002, s. 1).

⁽³⁾ Klassificering foreslået i retningslinjer for fødevarer donation udarbejdet af FoodDrinkEurope, EuroCommerce og den europæiske sammenslutning af fødevarer banker, *Every Meal Matters*, juni 2016, s. 16.

Private donorer

Den generelle fødevarelovgivning, der fastsætter retsgrundlaget for EU's fødevarelovgivning, finder ikke anvendelse på primærproduktion til brug i private husholdninger eller på fremstilling, håndtering eller opbevaring af fødevarer i hjemmet til brug i private husholdninger. Det følger heraf, at privatpersoner, der leverer fødevarer på ad hoc-basis til lokale arrangementer eller andre velgørende arrangementer, herunder tiltag i forbindelse med efterhøst, fritages for forpligtelser i henhold til den generelle fødevarelovgivning ligesom velgørehedsorganisationer, der lejlighedsvis modtager fødevarer fra privatpersoner. Ikke desto mindre kan medlemsstaterne præcisere de nationale regler yderligere eller give vejledning til velgørehedsorganisationer og fødevareudbydere i lokalsamfundet, der modtager bidrag fra private donorer, for at hjælpe dem med at opfylde kravet om at servere sikre fødevarer.

Derudover gælder EU's regler om fødevarehygiejne og fødevareinformation kun for virksomheder, der har en vis kontinuitet i deres aktiviteter og en vis organisationsgrad. Anvendelsesområdet for EU-retningslinjerne for fødevaredonation udelukker derfor operationer såsom privatpersoners lejlighedsvis håndtering, tilberedning, opbevaring og servering af fødevarer i forbindelse med f.eks. kirkebasarer, skolearrangementer eller byfester. Der er yderligere vejledning på dette område i afsnit 3.8 i »Vejledning i gennemførelsen af visse bestemmelser i forordning (EF) nr. 852/2004 om fødevarehygiejne«⁽¹⁾. Nationale kompetente myndigheder kan give yderligere vejledning med henblik på at præcisere, om fødevareforsyning i lokalsamfundet og velgørehedsorganisationen skal være registreret i henhold til bestemmelserne om fødevarehygiejne⁽²⁾.

»Formidler«-organisationer

For at lette omfordeling af fødevarer kan formidlerorganisationer også yde tjenester med henblik på at etablere kontakten mellem fødevaredonorer og -modtagere og matchningen af fødevareoverskud med potentiel efterspørgsel. Ved anvendelse af informations- og kommunikationsteknologiske netværk (IKT) opfordres ejeren af platformen eller et andet digitalt værktøj til at gøre fødevaredonorer og -modtagere — i de tilfælde, hvor sådanne aktører er fødevarevirksomhedsledere (se afsnit 3 nedenfor) — opmærksom på deres respektive forpligtelser ifølge EU's fødevarelovgivning. Den ansvarlige organisation for IKT-netværket vil blive betragtet som en udbyder af »informationssamfundstjenester« som defineret i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/31/EF⁽³⁾.

I tilfælde hvor aktiviteterne i »formidler«-organisationen omfatter tilberedning, håndtering, oplagring og/eller distribution af fødevarer — f.eks. forvaltning af et offentligt køleskab, hvor fødevareoverskud stilles til rådighed af donorer til yderligere omfordeling — vil ejeren sandsynligvis blive betragtet som en fødevarevirksomhedsleder. I sådanne tilfælde vil EU's retningslinjer for fødevaredonation være relevante for deres aktiviteter.

3. OMFORDELING AF FØDEVARER: AKTØRERS ROLLER OG FORPLIGTELSE

Omfordelingen af fødevareoverskud er omfattet af den generelle fødevarelovgivning. Operationer i forbindelse med fødevareforsyning, hvad enten det er med gevinst for øje eller ikke, betragtes som »markedsføring« af fødevarer:

- »markedsføring«: besiddelse af fødevarer eller foder med henblik på salg, herunder udbydelse til salg eller anden overførsel, som finder sted mod eller uden vederlag, herunder selve salget og distributionen og selve den overførsel, der sker på andre måder⁽⁴⁾.

Organisationer, der modtager fødevareoverskud — hvad enten de er omfordelingsorganisationer (OO'er) eller velgørehedsorganisationer (VO'er) — skal betragtes som ledere af fødevarevirksomheder i henhold til den generelle fødevarelovgivning:

- »fødevarevirksomhed«: ethvert offentligt eller privat foretagende, som med eller uden gevinst for øje udfører en hvilken som helst aktivitet, der indgår som et hvilket som helst led i produktionen, tilvirkningen eller distributionen af fødevarer⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/safety/docs/biosafety_fh_legis_guidance_reg-2004-852_da.pdf.

⁽²⁾ Se eksempelvis: Guidance on the application of EU food hygiene law to community and charity food provision, UK Food Standards Agency, marts 2016.

⁽³⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/31/EF af 8. juni 2000 om visse retlige aspekter af informationssamfundstjenester, navnlig elektronisk handel, i det indre marked (»direktivet om elektronisk handel«) (EFT L 178 af 17.7.2000, s. 1).

⁽⁴⁾ Artikel 3, stk. 8, i den generelle fødevarelovgivning.

⁽⁵⁾ Artikel 3, stk. 2, i den generelle fødevarelovgivning.

- »leder af en fødevarevirksomhed«: den eller de fysiske eller juridiske personer, der er ansvarlige for, at fødevarelovgivningens bestemmelser overholdes i den fødevarevirksomhed, som er under vedkommendes ledelse ⁽¹⁾.

Artikel 17 i den generelle fødevarelovgivning definerer ansvarsfordelingen for alle fødevarevirksomhedsledere i hele fødevarekæden (dvs. landmænd, fødevare- og foderstofvirksomheder, importører, mæglere, distributører, offentlige og private cateringvirksomheder, omfordelingsorganisationer og velgørhedsorganisationer, osv.) og for de kompetente myndigheder i EU-medlemsstaterne som følger:

1. Ledere af fødevare- og foderstofvirksomheder sikrer, at de krav i fødevarelovgivningen, der er relevante for deres aktiviteter, er opfyldt for fødevarer og foder i alle produktions-, tilvirknings- og distributionsled i den virksomhed, som er under deres ledelse, og kontrollerer, at de pågældende krav overholdes.
2. Medlemsstaterne håndhæver fødevarelovgivningen samt overvåger og kontrollerer, at lederne af fødevare- og foderstofvirksomheder overholder de relevante krav i fødevarelovgivningen i alle produktions-, tilvirknings- og distributionsled. [...] ⁽²⁾.

Artikel 17, stk. 1, pålægger fødevarevirksomhedsledere en forpligtelse, ifølge hvilken de aktivt skal deltage i gennemførelsen af krav i fødevarelovgivningen og kontrollere, om disse krav er opfyldt. Dette generelle krav er tæt knyttet til andre obligatoriske krav, der er fastsat i specifik fødevarelovgivning (f.eks. gennemførelsen af Hazard Analysis og Critical Control Points Principles (HACCP) inden for fødevarehygiejne). Bestemmelsen lægger således det primære ansvar ⁽³⁾ for overholdelse af alle krav i (EU's og national) fødevarelovgivning på fødevarevirksomhedsledere i alle faser af produktionen, forarbejdningen og distributionen i den virksomhed (eller aktiviteten i fødevareforsyningskæden), som står under deres ledelse.

Da lederen af en fødevarevirksomhed er den person, der er bedst placeret til at kunne udvikle et sikkert system for levering af fødevarer og til sikring af, at den fødevare, virksomheden leverer, er sikker, skal den pågældende derfor have det primære retlige ansvar for at garantere fødevaresikkerheden. (Samspillet mellem det primære ansvar og det retlige ansvar er nærmere beskrevet i afsnit 4).

Hvad angår alle aktiviteter i forbindelse med produktion og distribution af fødevarer, skal fødevarevirksomhedsledere, der beskæftiger sig med omfordeling af fødevareoverskud, i de enkelte tilfælde vurdere de nødvendige krav og bl.a. sikre, at fødevaresikkerhed og forbrugerinformation ikke kompromitteres. Som eksempel på forpligtelser, der udspringer af det generelle krav om primært ansvar pålagt organisationer, der håndterer og omfordeler fødevareoverskud (OO'er og VO'er), kan nævnes behovet for at sikre korrekt oplagring af kølede fødevarer til opretholdelse af kølekæden, som det er påkrævet i EU-bestemmelserne om fødevarehygiejne, og forbuddet mod omfordeling af fødevarer, der har overskredet sidste anvendelsesdato, som det er angivet i EU-bestemmelserne om fødevareinformation til forbrugerne i forbindelse med sikkerhedskravene i den generelle fødevarelovgivning ⁽⁴⁾.

Fødevarevirksomhedsledere, der er involveret i omfordeling af fødevarer, bør anvende god hygiejnepraksis og have en egenkontrolordning (HACCP) ⁽⁵⁾. Definitionen af sådanne egenkontrolordninger, der er tilpasset omfordelingsaktiviteter, kan støtte OO'er og VO'er i forbindelse med styring af eventuelle operationelle risici samt kontrol af, at kravene er opfyldt, f.eks. via registrering og verifikation af temperaturer i kølerum. Ved udarbejdelsen af en sådan plan kan der påtænkes en forholdsmæssig og fleksibel tilgang som forklaret i den relevante meddelelse fra Kommissionen ⁽⁶⁾.

Som fødevarevirksomhedsledere skal OO'er og VO'er også kontrollere, at kravene i fødevarelovgivningen er opfyldt for de aktiviteter, der er under deres ledelse, og de kan i den forbindelse afvise produkter, der tilbydes til donation, hvis de kan udgøre en risiko for den endelige forbruger (f.eks. produkter med beskadiget emballage, fødevarer med et unormalt udseende, eller produkt for tæt på sidste anvendelsesdato, så de kan garantere en sikker omfordeling, og at forbrugeren forbruger fødevarer inden dens udløb).

⁽¹⁾ Artikel 3, stk. 3, i den generelle fødevarelovgivning.

⁽²⁾ Artikel 17, stk. 1 og 2, i den generelle fødevarelovgivning.

⁽³⁾ Betragtning 30 i den generelle fødevarelovgivning.

⁽⁴⁾ I henhold til artikel 24 i forordning (EU) nr. 1169/2011 om fødevareinformation til forbrugerne (EUT L 304 af 22.11.2011, s. 18) fastsættes det, at »efter »sidste anvendelsesdato« betragtes en fødevare som farlig i henhold til artikel 14, stk. 2-5, i forordning (EF) nr. 178/2002«.

⁽⁵⁾ HACCP-baserede procedurer eller blot »HACCP«: procedurer baseret på principperne om risikofaktoranalyse og kritiske kontrolpunkter (HACCP), dvs. en egenkontrolordning, hvor farer, der har betydning for fødevaresikkerheden, identificeres, vurderes og holdes under kontrol i overensstemmelse med HACCP-principperne.

⁽⁶⁾ Meddelelse fra Kommissionen om gennemførelse af styringssystemer vedrørende fødevaresikkerhed, der omfatter basisprogrammer (PRP'er) og procedurer, der er baseret på HACCP-principperne, herunder lettere/fleksibel gennemførelse i visse fødevarevirksomheder (2016/C 278/01) (EUT C 278 af 30.7.2016, s. 1).

For alle aktører i fødevareforsyningskæden skal OO'er og VO'er især sørge for, at fødevarer, der markedsføres, er sikre i overensstemmelse med kravene til fødevaresikkerhed i artikel 14 i den generelle fødevarelovgivning:

»1. Fødevarer må ikke markedsføres, hvis de er farlige.

2. Fødevarer betragtes som farlige, hvis de anses for at være: a) sundhedsskadelige b) uegnede til menneskeføde. [...]«⁽¹⁾.

Begreberne »sundhedsskadelige« og »uegnede til menneskeføde« forklares nærmere i artikel 14, stk. 3-5, i den generelle fødevarelovgivning samt i vejledningen⁽²⁾, der er udarbejdet af Kommissionen og medlemsstaterne med henblik på at hjælpe alle aktører med at opfylde forpligtelser ifølge den generelle fødevarelovgivning.

Den generelle fødevarelovgivning stiller også et generelt sporbarhedskrav til alle fødevarer, der markedsføres i EU (se også afsnit 3.2, hvor dette krav uddybes yderligere):

»— Sporbarheden skal i alle produktions-, tilvirknings- og distributionsled sikres for fødevarer, foder og dyr, der anvendes i fødevareproduktionen, samt for ethvert andet stof, der er bestemt til, eller som kan forventes at blive tilsat en fødevare eller et foder«⁽³⁾.

For at imødekomme det generelle sporbarhedskrav skal organisationer, der deltager i omfordelingen af fødevareoverskud, opbevare fortegnelser over, hvor de får fødevarerne fra, og hvis de leverer fødevarer til andre virksomheder, skal de også dokumentere, til hvem fødevaren er blevet distribueret (jf. afsnit 3.2.).

Alle fødevarevirksomhedsledere skal også trække usikre fødevarer tilbage eller tilbagekalde eller anmelde dem som beskrevet i artikel 19 i den generelle fødevarelovgivning:

»1. Hvis en leder af en fødevarevirksomhed antager eller har grund til at antage, at en fødevare, som virksomheden har importeret, produceret, tilvirket, forarbejdet eller distribueret, ikke overholder kravene til fødevaresikkerhed og fødevaren ikke længere umiddelbart kontrolleres direkte af denne fødevarevirksomhed, træffer han straks forholdsregler med henblik på at trække den pågældende fødevare tilbage fra markedet og informerer de kompetente myndigheder herom. Hvis et produkt er nået ud til forbrugerne, skal lederen effektivt og præcist informere dem om baggrunden for, at varen trækkes tilbage, og skal om nødvendigt kalde varen tilbage fra forbrugere, som allerede er i besiddelse af den pågældende vare, såfremt andre foranstaltninger er utilstrækkelige til opnåelse af et højt sundhedsbeskyttelsesniveau.

2. En leder af en fødevarevirksomhed med ansvar for detailhandel eller distributionsvirksomhed, som ikke har indflydelse på fødevarens indpakning, mærkning, sikkerhed eller integritet, skal inden for rammerne af sine aktiviteter træffe forholdsregler med henblik på at trække produkter, der ikke opfylder kravene til fødevaresikkerhed, tilbage fra markedet, ligesom han skal bidrage til fødevaresikkerheden ved at videregive de relevante oplysninger, der er nødvendige for at kunne spore en fødevare, som led i et samarbejde om forholdsregler truffet af producenter, tilvirkere, forarbejdere og/eller de kompetente myndigheder.

3. Lederen af en fødevarevirksomhed skal straks underrette de kompetente myndigheder, hvis han antager eller har grund til at antage, at en fødevare, virksomheden markedsfører, kan have sundhedsskadelig indvirkning på mennesker. Lederen underretter de kompetente myndigheder om de forholdsregler, der træffes for at afværge, at den endelige forbruger udsættes for risiko, og må ikke forhindre nogen i eller afskrække nogen fra i overensstemmelse med national ret og retspraksis at samarbejde med de kompetente myndigheder, hvis dette kan forebygge, reducere eller eliminere en risiko ved en fødevare. [...]«

3.1. Omfordelingsaktiviteter og velgørenhedsorganisationer

En virksomheds aktiviteter og dens driftsmodel afgør de specifikke regler, der i henhold til EU's retsgrundlag finder anvendelse på fødevaresikkerhed og fødevareinformation til forbrugere. Det kan navnlig indebære forskellige krav vedrørende sporbarhed, fødevarehygiejne og fødevareinformation, alt efter om en organisation omfordeler fødevarer til en anden organisation (dvs. »B2B«) eller direkte til en slutmodtager (»B2C«), og også afhængigt af den slags aktivitet, som den udfører (f.eks. donation af animalske fødevarer og tilberedning af måltider).

⁽¹⁾ Artikel 14, stk. 1 og 2, i den generelle fødevarelovgivning.

⁽²⁾ Vejledning om gennemførelse af artikel 11, 12, 14, 17, 18, 19 og 20 i forordning (EF) nr. 178/2002 om den generelle fødevarelovgivning. Konklusioner fra Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed. https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/safety/docs/gfl_req_guidance_rev_8_en.pdf.

⁽³⁾ Artikel 18 i den generelle fødevarelovgivning.

Det er derfor vigtigt at overveje i det enkelte tilfælde, hvilken type aktivitet der udføres af organisationer, der beskæftiger sig med omfordeling af fødevarer, da de relevante regler og de tilhørende forpligtelser kan variere.

Eftersom omfordelings- og velgørenhedsorganisationers aktiviteter primært er relateret til omfordeling af fødevarer, kan de i henhold til den generelle fødevarelovgivning betragtes som fødevarevirksomhedsledere, der beskæftiger sig med aktiviteter inden for »detailhandel«.

— »detailhandel«⁽¹⁾: håndtering og/eller forarbejdning af fødevarer og deres oplagring på det sted, hvor de sælges eller leveres til den endelige forbruger, herunder distributionsterminaler, cateringvirksomheder, virksomhedskantiner, institutionskøkkener, restauranter og andre tilsvarende madserviceordninger samt forretninger, distributionscentre og engrosforretninger.

I henhold til EU's bestemmelser om fødevarehygiejne betragtes OO'er og VO'er hovedsageligt som »detail-« eller distributionscentre med aktiviteter, der er begrænset til oplagring og transport. Anvendelsen af EU's bestemmelser om fødevarehygiejne, herunder specifikke foranstaltninger vedrørende animalske fødevarer, er nærmere beskrevet i afsnit 5.

I henhold til EU's bestemmelser om fødevaremærkning kan OO'er og VO'er, der tilbereder spiseklare fødevarer til den endelige forbruger, betragtes som »storkøkkener«. I kapitel 6 forklares det, hvad denne status indebærer for forpligtelserne vedrørende fødevareinformation til forbrugerne.

— »storkøkkener«⁽²⁾: alle foretagender (herunder et køretøj eller en fast opstillet eller mobil stand eller bod) såsom restauranter, kantiner, skoler, hospitaler og cateringvirksomheder, hvor der som led i virksomheden tilberedes spiseklare fødevarer til den endelige forbruger.

3.1.1. Sortering af fødevareoverskud til omfordeling

Fødevarer må ikke markedsføres, hvis de er farlige. En række medlemsstater og interessenter har anmodet om en klarlæggelse vedrørende omfordelingen af produkter, der består af flere enheder, hvoraf nogle måske ikke er egnet til menneskeføde. Disse kan for eksempel omfatte en pose med appelsiner, hvor en af appelsinerne er muggen, yoghurt i sampakker, hvor forseglingen er brudt på et af bægrene, eller en bakke æg, hvor et af æggene er gået i stykker. EU's regler for fødevaresikkerhed forbyder ikke en fødevarevirksomhedsleder at sortere sådanne fødevarer med henblik på omfordeling. Navnlig fastsættes følgende i artikel 14, stk. 6, i den generelle fødevarelovgivning:

»— Såfremt den farlige fødevare er en del af en sending eller et parti af samme klasse eller betegnelse, antages det, at samtlige fødevarer i den pågældende sending eller det pågældende parti er farlige, medmindre en nærmere gennemgang ikke giver noget belæg for, at den resterende del af sendingen eller partiet skulle være farlig.«

Derfor kan operationer som at åbne et net med appelsiner for at skille de fordærvede fra dem, der er egnet til direkte konsum — uanset om det er donoren (f.eks. detailforhandleren) eller modtageren (f.eks. OO/VO), der gør det — lade sig gøre, så længe det efter en grundig vurdering kan sikres, at den fødevare, der omfordeles, er sikker at spise.

Ved udførelsen af en sådan grundig vurdering kan fødevarevirksomhedslederen finde vejledning i overvejelserne i afgørelsen af, om fødevarer er uegnede til menneskeføde, som beskrevet i Kommissionens vejledning om gennemførelsen af den generelle fødevarelovgivning⁽³⁾. Ved en sådan vurdering kan der tages højde for en række faktorer som produkttypen (f.eks. letfordærvelige/ikkefordærvelige fødevarer), produktsammensætning (f.eks. højt/lavt fugtindhold), type/niveau af forarbejdning, visuelle og organoleptiske overvejelser, emballagens integritet og individuelle enheder, produktets holdbarhed, betingelserne for håndtering, oplagring og transport, brugsanvisning (hvis/hvor det er relevant) osv.

3.2. Sporbarhed

Sikring af sporbarhed af fødevarer i alle produktions-, tilvirknings- og distributionsled er en af de vigtigste forpligtelser, der pålægges fødevarevirksomhedsledere i henhold til den generelle fødevarelovgivning for at beskytte forbrugerne mod risici, der er relateret til fødevarekæden, og for at sikre fødevaresikkerheden. Når der er identificeret en risiko, der kræver, at en fødevare tages af markedet, sikrer sporbarhedssystemerne, at denne proces kan forvaltes på en rettidig og effektiv måde.

⁽¹⁾ Artikel 3, stk. 7, i den generelle fødevarelovgivning.

⁽²⁾ Artikel 2, stk. 2, litra d), i forordning (EU) nr. 1169/2011.

⁽³⁾ Vejledning om gennemførelse af artikel 11, 12, 14, 17, 18, 19 og 20 i forordning (EF) nr. 178/2002 om den generelle fødevarelovgivning.

Fødevederedonorer, der selv er fødevederevirsomhedsledere, skal oprette et sporbarhedssystem, uanset om disse fødevarer markedsføres med henblik på salg eller gives til omfordeling uden vederlag og/eller til velgørenhedsorganisationer. Som beskrevet i afsnit 2.2. er privatpersoner, der leverer fødevarer på ad hoc-basis, til lokale arrangementer eller andre velgørende arrangementer, og velgørenhedsorganisationer, der lejlighedsvis modtager fødevarer fra private donorer, fritaget for forpligtelser vedrørende sporbarhed.

Modtagere af fødevedereoverskud, som er omfordelings- og velgørenhedsorganisationer, skal ligesom alle fødevederevirsomhedsledere også gennemføre de sporbarhedsforanstaltninger, der er nødvendige for at sikre fødevedereforsyningskædens sikkerhed. Der er også fastsat specifikke regler på EU-plan for fødevarer af animalsk oprindelse⁽¹⁾ og for spirer og frø beregnet til produktion af spirer⁽²⁾ for at sikre korrekt anvendelse af sporbarhedskravene til disse fødevarer set i lyset af tidligere erfaringer med håndtering af fødevederesikkerhedskriser. Yderligere oplysninger om, hvordan man gennemfører sporbarhedskrav i praksis, er også tilgængelige i et vejledningsdokument som hjælp til alle aktører i opfyldelsen af forpligtelser ifølge den generelle fødevederelovgivning⁽³⁾.

For eksempel præciseres i denne vejledning, at mindst følgende oplysninger skal opbevares for at opfylde kravene i artikel 18:

- leverandørens navn og adresse samt identifikation af leverede varer,
- kundens navn og adresse samt identifikation af leverede varer,
- dato og om nødvendigt tidspunkt for transaktion eller levering,
- mængde, hvor det er relevant, eller antal.

Hvad angår minimumsperioden for opbevaring af sporbarhedsregistreringer, fremgår det af retningslinjerne, at en periode på fem år fra fremstillings- eller leveringsdatoen sandsynligvis vil opfylde forordningens formål.

Da omfordeling af fødevarer sker i slutningen af fødevedereværdikæden, og OO'er og VO'er normalt ikke oplagrer fødevarer normalt i længere tid, vurderer Kommissionen, at en vejledende tidsperiode på 2-5 år for opbevaring af sporbarhedsregistreringer ville være hensigtsmæssig. Medlemsstaterne kan yderligere angive sådanne tidsperioder i nationale regler og/eller retningslinjer, herunder f.eks. eventuel tilpasning af de tidsperioder, der kræves for opbevaring af sporbarhedsregistreringer, afhængigt af arten af den pågældende aktivitet (der kunne f.eks. kræves kortere tidsperioder for sociale restauranter).

Europa-Kommissionen præciserede i 2004 sporbarhedskravene i forbindelse med omfordeling af fødevarer⁽⁴⁾. Generelt er det påkrævet, at alle operatører i fødevederekæden registrerer leverandørerne af de produkter, de modtager (ét led tilbage), og modtagerne af produkterne (ét led frem). Det er imidlertid ikke nødvendigt at registrere modtagerne ved distribution af fødevarer til den endelige forbruger.

At sikre sporbarhed »ét led frem« for omfordelingsaktiviteter kan derfor være en ny forpligtelse for nogle fødevederevirsomhedsledere, f.eks. fra detail- og cateringsektorerne, der sædvanligvis kun leverer fødevarer til den endelige forbruger. Når sådanne fødevederevirsomhedsledere omfordeler fødevarer til OO'er og VO'er, skal de ikke alene sikre sporbarheden for de produkter, de modtager, men også for dem, de leverer (dvs. »ét led frem«).

Omfordelingsorganisationers og velgørenhedsorganisationers forpligtelser er forskellige med hensyn til sporbarhed. Omfordelingsorganisationerne skal registrere både leverandørerne af produkter (de produkter, de modtager) og de organisationer, som de omfordeler fødevarer til, mens velgørenhedsorganisationer, der leverer fødevarer til den endelige forbruger, kun skal registrere leverandørerne af de fødevarer, de modtager.

⁽¹⁾ Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 931/2011 af 19. september 2011 om de sporbarhedskrav, der i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 gælder for animalske fødevarer (EUT L 242 af 20.9.2011, s. 2).

⁽²⁾ Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 208/2013 af 11. marts 2013 om sporbarhedskrav for spirer og frø beregnet til produktion af spirer (EUT L 68 af 12.3.2013, s. 16).

⁽³⁾ Vejledning om gennemførelse af artikel 11, 12, 14, 17, 18, 19 og 20 i forordning (EF) nr. 178/2002 om den generelle fødevederelovgivning.

⁽⁴⁾ E-2704/04.

For fiskeri- og akvakulturprodukter skal generelle sporbarhedsregler suppleres med de specifikke sporbarhedsregler, der er fastsat i artikel 58 i Rådets forordning (EF) nr. 1224/2009 ⁽¹⁾ om oprettelse af en EF-kontrolordning med henblik på at sikre overholdelse af reglerne i den fælles fiskeripolitik. Ud over forpligtelserne i henhold til sporbarhedskravene i den generelle fødevarerlovgivning betyder dette, at aktører på alle trin i produktion, forarbejdning og distribution (herunder omfordelingsorganisationer og velgørhedsorganisationer) skal være i besiddelse af de specifikke oplysninger, der er nødvendige for at spore fiskeri- og akvakulturprodukter, og at det skal være muligt at spore disse produkter tilbage til fangst- eller høststrinnet.

Nogle medlemsstater giver også supplerende retningslinjer for at hjælpe aktører med at opfylde sporbarhedskrav i forbindelse med omfordeling af fødevarer.

4. BESTEMMELSE AF DET PRIMÆRE ANSVAR OG DET RETLIGE ANSVAR, NÅR DER OPSTÅR PROBLEMER VEDRØRENDE FØDEVARESIKKERHED

4.1. Den lovgivningsmæssige kontekst

Det primære ansvar og det retlige ansvar

Det primære ansvar, som ledere af fødevarer virksomheder har for at sikre overholdelse af (EU's og national) fødevarerlovgivning (ikke kun lovgivning om fødevaresikkerhed, men også anden fødevarerlovgivning) jf. artikel 17 i den generelle fødevarerlovgivning, vedrører de aktiviteter, der foregår under deres ledelse, og er gældende i hele fødevarerforsyningskæden. Det forbydes derfor medlemsstaterne at opretholde eller vedtage lovbestemmelser på nationalt plan, som ville fritage enhver fødevarer virksomhedsleder fra denne forpligtelse.

Kravet om det primære ansvar medfører ikke, at der indføres en EU-ordning, der regulerer fordelingen af det retlige ansvar mellem de forskellige aktører i fødevarerforsyningskæden. At fastslå kendsgerninger og omstændigheder, som kan bevirke, at en virksomhedsleder ifalder strafferetlige sanktioner og/eller civilretligt ansvar, er en kompliceret sag, som i høj grad afhænger af strukturen i de forskellige nationale retssystemer og i princippet falder inden for den nationale kompetence.

Selv om kravet, der er fastsat i artikel 17, stk. 1, finder umiddelbar anvendelse, skal fødevarer virksomhedslederens retlige ansvar i praksis udspringe af manglende opfyldelse af et specifikt krav i fødevarerlovgivningen og af reglerne for civil- eller strafferetligt ansvar, der kan findes i den nationale retsorden i den enkelte medlemsstat. Retssager om civil- eller strafferetligt ansvar vil ikke bygge på artikel 17, men på det retsgrundlag, der findes i den specifikke overtrådte lovgivning på nationalt plan. Når det konstateres, at et produkt ikke overholder et givet lovkrav, skal det retlige ansvar, som enhver aktør i fødevarerforsyningskæden har, dog alligevel vurderes på grundlag af, om vedkommende har varetaget sine egne ansvarsområder i henhold til den generelle fødevarerlovning.

Producentens produktansvar for fødevarer (Rådets direktiv 85/374/EØF ⁽²⁾)

Artikel 21 i den generelle fødevarerlovning fastsætter, at dens bestemmelser:

»— [...] finder anvendelse, uden at det berører bestemmelserne i Rådets direktiv 85/374/EØF af 25. juli 1985 om tilnærmelse af medlemsstaternes administrativt eller ved lov fastsatte bestemmelser om produktansvar«.

Direktivet har på EU-plan fastlagt princippet om, at producenten er ansvarlig i tilfælde af skade forårsaget af et defekt produkt (undtagen landbrugsvarer). Producenten er defineret som fabrikanten, men også som »enhver person, der ved at anbringe sit navn, mærke eller andet kendetegn på produktet udgiver sig for at være dets producent«.

Med hensyn til defekte fødevarerprodukter finder direktiv 85/374/EØF anvendelse, i det omfang dets bestemmelser ikke er i modstrid med den generelle fødevarerlovning, især hvad angår fødevarer virksomhedslederens primære ansvar for at sikre overholdelse af alle krav i fødevarerlovgivningen, der er fastsat både på EU-plan og nationalt plan for aktiviteter under deres ledelse. Som nævnt ovenfor skal der, hvis et produkt vurderes som defekt, ved vurderingen af det retlige ansvar tages hensyn til, om producenten har varetaget sine egne specifikke ansvarsområder korrekt i henhold til den generelle fødevarerlovgivning.

⁽¹⁾ Rådets forordning (EF) nr. 1224/2009 af 20. november 2009 om oprettelse af en EF-kontrolordning med henblik på at sikre overholdelse af reglerne i den fælles fiskeripolitik, om ændring af forordning (EF) nr. 847/96, (EF) nr. 2371/2002, (EF) nr. 811/2004, (EF) nr. 768/2005, (EF) nr. 2115/2005, (EF) nr. 2166/2005, (EF) nr. 388/2006, (EF) nr. 509/2007, (EF) nr. 676/2007, (EF) nr. 1098/2007, (EF) nr. 1300/2008, (EF) nr. 1342/2008 og om ophævelse af forordning (EØF) nr. 2847/93, (EF) nr. 1627/94 og (EF) nr. 1966/2006 (EUT L 343 af 22.12.2009, s. 1).

⁽²⁾ Rådets direktiv 85/374/EØF af 25. juli 1985 om tilnærmelse af medlemsstaternes administrativt eller ved lov fastsatte bestemmelser om produktansvar (EFT L 210 af 7.8.1985, s. 29).

Hvordan bestemmes ansvar og retligt ansvar, når der opstår fødevarer sikkerhedsproblemer?

I tilfælde af bekymringer for fødevarer sikkerheden (f.eks. madforgiftning) vil offentlige sundhedsmyndigheder undersøge hele fødevarerforsyningskæden for at identificere oprindelsen og årsagen til problemet. Det kan forekomme, at fødevarer sikkerhedsproblemet er blevet identificeret af en fødevarer virksomhed, som skal træffe foranstaltninger til at trække usikre fødevarer tilbage eller tilbagekalde eller anmelde dem (se også afsnit 3).

Bestemmelsen af det retlige ansvar hos a) den eller de pågældende fødevarer virksomhedsledere kræver identificering i hvert enkelt tilfælde af årsagen til problemet og den operation/aktivitet, hvorunder hændelsen fandt sted, f.eks.:

- Skyldtes madforgiftningen utilstrækkelig pasteurisering (fødevarer producentens ansvarsområde)?
- Blev kølekæden brudt under transport af fødevarer fra leverandør til detailhandler (logistikudbyderens ansvarsområde)?
- Blev fødevarer ikke opbevaret korrekt af detailhandleren før donation (detailhandlerens ansvarsområde)?
- Blev fødevarer distribueret af en velgørenhedsorganisation efter »sidste anvendelsesdato« (velgørenhedsorganisationens ansvarsområde)?

Det skal endnu engang bemærkes, at fastlæggelse af kendsgerninger og omstændigheder, som kan bevirke, at en virksomhedsleder ifalder strafferetlige sanktioner og/eller civilretligt ansvar, er et anliggende, som i høj grad afhænger af strukturen i de forskellige nationale retssystemer. Yderligere oplysninger om betydningen og virkningen af artikel 17, stk. 1, i den generelle fødevarer lovgivning i forbindelse med ansvarsfordelingen i fødevarer forsyningsvarekæden findes i vejledningen om gennemførelsen af den generelle fødevarer lovgivning ⁽¹⁾.

4.2. Konsekvenser for omfordelingen af fødevarer overskud

Bekymringer vedrørende potentielt retligt ansvar kan være en hindring, der begrænser fødevarer producenter og detailforhandlere i at deltage i omfordeling af fødevarer. Foruden juridiske bekymringer kan fødevarer virksomhedsledere også frygte potentiel skade på virksomhedens/brandets omdømme i tilfælde af en fødevarer sikkerhedshændelse i forbindelse med omfordeling af fødevarer.

Det skal understreges, at kravet om det primære ansvar gælder for alle fødevarer virksomhedsledere, uanset om fødevarer ne sælges eller doneres. Artikel 17 i forordning (EF) nr. 178/2002 finder fortsat anvendelse på samme måde. Den eneste forskel er, at der tilføjes et yderligere led i omfordelingskæden (det vil sige omfordelingsorganisationen og/eller velgørenhedsorganisationen), som er ansvarlig for operationen under sin respektive ledelse ligesom andre fødevarer virksomhedsledere.

Selv om begrebet »primært ansvar«, der er fastsat i den generelle fødevarer lovgivning, altid gælder for alle aktører, der er involveret i omfordeling af fødevarer, vedrørende de aktiviteter, der foregår under deres ledelse, er bestemmelsen af, »hvem, der anses for ansvarlig for hvad«, f.eks. i tilfælde af fødevarer sikkerhedshændelser, et spørgsmål om national kompetence. I nogle medlemsstater ⁽²⁾ oprettes der formelle partnerskabsaftaler, der dokumenterer overdragelsen af ejendomsretten til de pågældende varer mellem donorer og modtagere, og disse aktørers respektive roller og ansvar for at opretholde sikkerheden, sikre sporbarheden og levere forbrugerinformation gennem hele fødevarer omfordelingskæden.

5. HYGIEJNEBESTEMMELSER OG OMFORDELING AF FØDEVAREOVERSKUD

Alle forbrugere nyder samme beskyttelse i kraft af de samme fødevarer sikkerhedsstandarder, uanset om fødevarer ne markedsføres direkte til forbrugerne eller omfordeles til trængende via omfordelingsorganisationer og andre velgørenhedsorganisationer. For at sikre dette princip skal omfordelingen af fødevarer overskud, herunder levering og håndtering af fødevarer samt eventuel videreforarbejdning og tilberedning af fødevarer (f.eks. i sociale restauranter), overholde EU's regler om fødevarer hygiejne, som er gældende for alle fødevarer virksomhedsledere. De standarder for fødevarer hygiejne, som skal overholdes ved kommercielle aktiviteter, gælder også for omfordelings- og velgørenhedsorganisationers aktiviteter.

⁽¹⁾ Vejledning om gennemførelse af artikel 11, 12, 14, 17, 18, 19 og 20 i forordning (EF) nr. 178/2002 om den generelle fødevarer lovgivning.

⁽²⁾ F.eks. Frankrigs gensidige aftalemodel for fødevarer donation mellem et detailselskab og en fødevarer hjælpsforening, der er godkendt i henhold til artikel L. 230-6 i den franske lov om landbrug og fiskeri (Convention de dons de denrées alimentaires entre un commerce de détail alimentaire et une association d'aide alimentaire habilitée en application de l'article L. 230-6 du code rural et de la pêche maritime) (se: <http://agriculture.gouv.fr/don-alimentaire-un-modele-de-convention-entre-distributeurs-et-associations>).

For at beskytte forbrugerne og sikre fødevareressikkerheden kan kun fødevarer, der opfylder kravene i EU's regler om fødevarerhygiejne og er egnet til menneskeføde, markedsføres, herunder dem, der doneres til nonprofitorganisationer til omfordeling til trængende. Som fødevareressikkerhedsledere skal omfordelings- og velgørenhedsorganisationer overholde den generelle fødevarerlovning og EU's regler vedrørende fødevarerhygiejne (den såkaldte »hygiejnekasse«⁽¹⁾), der består af forordning (EF) nr. 852/2004, der indeholder generelle hygiejnekrav, og i relevant omfang Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 853/2004⁽²⁾, der indeholder yderligere specifikke hygiejnekrav for fødevarer af animalsk oprindelse).

5.1. Generelle hygiejnekrav, der er gældende for alle aktiviteter vedrørende fødevarerdistribution

Hovedformålet med fødevarerhygiejnebestemmelser — hvilket er at forebygge forurening af fødevarer (og dermed undgå forringelse på grund af bakterievækst) for at beskytte menneskers sundhed — bidrager også til reduktion af fødevareresspild. EU's fødevarerhygiejnebestemmelser er meget generelle og har en stor grad af fleksibilitet for at imødekomme de specifikke behov hos forskellige typer virksomheder (f.eks. restauranter). Denne fleksibilitet er beskrevet i meddelelsen fra Kommissionen om implementering af ledelsessystemer for fødevareressikkerhed omfattende basisprogrammer (PRP'er) og procedurer baseret på HACCP-principperne, herunder lettere/fleksibel implementering i visse fødevareressikkerheder⁽³⁾.

Forordning (EF) nr. 852/2004 om fødevarerhygiejne gælder for alle fødevareressikkerheder.

De mest relevante krav til omfordeling af fødevarer er:

- registrering af virksomheden hos kompetente myndigheder (som kan være en simpel anmeldelsesprocedure til den nationale kompetente myndighed om dens aktiviteter eller væsentlige ændringer i aktiviteterne)
- anvendelse af god hygiejnepraksis som fastsat i bilag II til nævnte forordning
- gennemførelse af procedurer baseret på HACCP-principper.

Forordning (EF) nr. 852/2004 indeholder ikke meget detaljerede bestemmelser, men generelle krav (f.eks. for at undgå forurening af fødevarer), som skal respekteres af alle aktører.

Disse fødevarerhygiejnebestemmelser, som giver stor fleksibilitet i, hvordan de gennemføres, er de eneste, der gælder for:

- detailhandlere, der kun opbevarer eller transporterer fødevarer, der ikke er underlagt temperaturforhold såsom køling eller frysning (f.eks. pasta, konserver, sukker og mel)
- detailhandlere, der leverer fødevarer direkte til den endelige forbruger (herunder cateringvirksomheder som defineret i artikel 3, stk. 7, i den generelle fødevarerlovning)
- aktører, der er involveret i forarbejdning af fødevarer af udelukkende ikkeanimalsk oprindelse (f.eks. frugt, grøntsager og nødder) til videre omfordeling.

5.2. Specifikke hygiejnekrav, der finder anvendelse på omfordeling af animalske fødevarer

Yderligere specifikke fødevarerhygiejnebestemmelser, der er fastsat i forordning (EF) nr. 853/2004, finder anvendelse, når detailhandlere og omfordelingsorganisationer leverer fødevarer af animalsk oprindelse til andre organisationer. Fødevarer af animalsk oprindelse omfatter kød, fiskeri- og akvakulturprodukter, mejeriprodukter (f.eks. oste), æg og ægprodukter osv. I princippet skal detailhandlere, der ønsker at levere animalske fødevarer til omfordelings- eller velgørenhedsorganisationer, overholde alle bestemmelser i forordning (EF) nr. 853/2004 med tilhørende yderligere administrative krav og byrder, herunder de nationale myndigheders godkendelse af dem, inden aktiviteten påbegyndes.

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/food/food/biosafety/hygienelegislation/com_rules_en.htm

⁽²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 853/2004 af 29. april 2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer (EUT L 139 af 30.4.2004, s. 55).

⁽³⁾ EUT C 278 af 30.7.2016, s. 1.

Der kan ske undtagelse fra forordning (EF) nr. 853/2004, hvis leveringen af animalske fødevarer på detailniveau er:

- marginal, begrænset og lokal eller
- er begrænset til transport og opbevaring (dog gælder temperaturbetingelserne i forordning (EF) nr. 853/2004 i dette tilfælde).

Der kan også ske undtagelse for såkaldte sammensatte produkter⁽¹⁾ dvs. fødevarer, der indeholder både forarbejdede animalske produkter og produkter af ikkeanimalsk oprindelse. Disse omfatter et stort udvalg af meget forskellige produkter (f.eks. pizzaer med skinke, oliven fyldt med ost, brød eller kager med smør og pasta med ægprodukter). De er fritaget fra anvendelsen af yderligere fødevarehygiejnebestemmelser, der gælder for omfordeling af animalske fødevarer. Imidlertid skal forarbejdede animalske produkter, der anvendes som ingredienser ved tilberedningen af sådanne fødevarer, fremstilles og håndteres i overensstemmelse med bestemmelserne i forordning (EF) nr. 853/2004.

Yderligere nationale regler kan være gældende for detailhandlers levering af animalske fødevarer, der har fået indrømmet sådanne undtagelser.

Det kan forekomme, at en virksomhedsleder, der normalt kun leverer fødevarer til de endelige forbrugere — f.eks. en slagterforretning eller et supermarked (på hvem forordning (EF) nr. 853/2004 ikke finder anvendelse) — skal overholde alle bestemmelser i nævnte forordning, når vedkommende donerer visse fødevarer (af animalsk oprindelse) til en anden organisation, hvad enten der er tale om omfordelingsorganisation eller en social restaurant. Det er det forhold, at der er tale om en B2B-transaktion, der bevirker, at det er nødvendigt for detailhandleren at overholde alle bestemmelser i forordning (EF) nr. 853/2004.

For at løse dette problem kan medlemsstaterne fravige reglerne i forordning (EF) nr. 853/2004, hvis disse donationer er en »marginal, lokal og begrænset« aktivitet. Disse begreber er yderligere forklaret i afsnit 3.6 i »Vejledning i gennemførelsen af visse bestemmelser i forordning (EF) nr. 853/2004 om fødevarehygiejne for animalske fødevarer«. Kort sagt skal »marginal« forstås som en lille del af aktiviteterne, »begrænset« henviser til begrænsning af aktiviteten til bestemte produkter og »lokal« til leverandørens umiddelbare nærhed. Medlemsstaterne bør yderligere definere disse begreber i nationale foranstaltninger, som Kommissionen og andre medlemsstater skal underrettes om⁽²⁾.

Der er angivet et beslutningstræ i bilag 2 for at gøre det lettere for fødevaredonorer og -modtagere at vurdere behovet for overholdelse af forordning (EF) nr. 853/2004.

5.3. Hygiejnekrav til omfordeling af fødevareoverskud fra hospitals-, restaurations- og fødevaresektorer

Selv om omfordeling af fødevareoverskud fra hotel- og restaurationsbranchen samt cateringsektorer er mere begrænset af hygiejnegrunde, er det muligt for fødevarevirksomhedsledere at identificere og vurdere mulighederne for omfordeling fra sag til sag. Kapaciteten til sikker omfordeling af fødevareoverskuddet varierer afhængigt af faktorer såsom: den type fødevare/måltid, der produceres organisationens art modtagerorganisationens tilgængelighed adgang til en logistikudbyder, der kan yde sikker transport af tilgængeligt overskud, osv.

For at forhindre fødevarespild er det vigtigt, at cateringvirksomheder i videst muligt omfang forhindrer produktion af fødevareoverskud og omhyggeligt overvåger mængden af fødevarer, der til hver en tid stilles til rådighed, f.eks. i en buffet. Selv om reglerne kan variere i medlemsstaterne, tillader nogle nationale myndigheder omfordeling af visse fødevarer, der stilles til rådighed for kunder, f.eks. langtidsholdbare, færdigpakkeede fødevarer (f.eks. krydderier, kiks og småkager), forudsat at produkterne ikke er åbne, og emballagen ikke er beskadiget.

Forordning (EF) nr. 852/2004 om fødevarehygiejne forbyder ikke som sådan køling af måltider ved afslutningen af serveringen for at lette fødevaredonation fra fødevareservice-sektoren og hotel- og restaurationsbranchen.

⁽¹⁾ Artikel 2, litra a), i Kommissionens beslutning 2007/275/EF af 17. april 2007 om lister over dyr og produkter, der skal underkastes kontrol ved grænsekontrolsteder i henhold til Rådets direktiv 91/496/EØF og 97/78/EF (EUT L 116 af 4.5.2007, s. 9).

⁽²⁾ Procedure for underretning i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/1535 af 9. september 2015 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske forskrifter samt forskrifter for informationssamfundets tjenester (EUT L 241 af 17.9.2015, s. 1).

For at lette sikker omfordeling af fødevareroverskud har nogle medlemsstater og sektororganisationer fastlagt eller er i øjeblikket ved at udarbejde specifikke retningslinjer for fødevaredonation fra cateringsektoren og hotel- og restaurationsbranchen ⁽¹⁾.

5.4. Frysning af fødevareroverskud for at lette omfordeling

I de seneste drøftelser med medlemsstaterne om retningslinjer, der er nødvendige på EU-plan for at lette fødevaredonation, har eksperter gjort opmærksom på, at frysning af fødevarer inden udløbsdatoen for at forlænge holdbarheden og lette sikker omfordeling i højere grad burde indgå i overvejelser på EU-niveau, eftersom fødevarer modtaget af omfordelingsorganisationer og velgørenhedsorganisationer ikke altid kan doneres til kunden inden sidste anvendelsesdato. Af hygiejniske årsager foreskriver forordning (EF) nr. 853/2004 dog, at fødevarer af animalsk oprindelse til indfrysning skal fryses uden unødigt forsinkelse efter produktionen ⁽²⁾. Dette krav gælder ikke for detailhandlere, der leverer til andre fødevarer virksomhedsledere såsom fødevarerbanker, forudsat at disse detailhandlers aktivitet forbliver marginal, lokal og begrænset i overensstemmelse med artikel 1, stk. 5, litra b), nr. ii). Medlemsstater, der giver mulighed for frysning af fødevarer af animalsk oprindelse til omfordeling, bør vedtage nationale foranstaltninger til formålet og underrette Kommissionen og de øvrige medlemsstater herom.

6. FØDEVAREINFORMATION TIL FORBRUGERNE

6.1. Den lovgivningsmæssige kontekst

I Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1169/2011 ⁽³⁾ om fødevareinformation til forbrugerne er der fastlagt generelle principper, krav og ansvarsfordeling vedrørende fødevareinformation til forbrugerne, navnlig mærkning af fødevarer. Den har til formål at sikre et højt niveau af beskyttelse af forbrugernes sundhed og interesser ved at give forbrugerne et grundlag for at træffe informerede valg og anvende fødevarer på sikker vis. I forbindelse med omfordeling af fødevareroverskud er det afgørende at sikre, at slutmodtagerne har adgang til de samme oplysninger som dem, der kræves og gives, når de køber fødevarer i butikken.

Listen over obligatoriske oplysninger, der skal indgå i fødevaremærkning, er specificeret i forordningens artikel 9, stk. 1, herunder varebetegnelsen for fødevaren, ingredienslisten, datoen for mindste holdbarhed (dvs. »bedst før«-datoen) eller i givet fald sidste anvendelsesdato, særlige opbevarings- og/eller anvendelsesforskrifter og en næringsdeklaration. Der kan også være fastlagt andre obligatoriske oplysninger i mærkningsbestemmelser i anden EU-lovgivning, herunder sektorlovgivning (f.eks. forordning (EF) nr. 853/2004 om særlige hygiejnebestemmelser for fødevarer af animalsk oprindelse, de fælles markedsordninger, f.eks. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1379/2013 ⁽⁴⁾ om den fælles markedsordning for fiskevarer og akvakulturprodukter, og handelsnormer) eller national lovgivning.

Ansvarsområder for ledere af fødevarevirksomheder

Artikel 8 i forordning (EU) nr. 1169/2011 fastsætter, at fødevarevirksomhedsledere har ansvaret for levering af fødevareinformation til forbrugerne. Det fastsættes bl.a.:

- Lederen af fødevarevirksomheden, der er ansvarlig for fødevareinformation, skal være den leder, under hvis navn eller firmanavn fødevaren markedsføres, eller importøren.
- Lederen af fødevarevirksomheden skal sikre, at der foreligger fødevareinformation, og at den er korrekt i overensstemmelse med EU-reglerne og eventuelle relevante foranstaltninger i national lovgivning.
- Ledere af fødevarevirksomheder, som ikke har indflydelse på fødevareinformationen, må på grundlag af de oplysninger, de har i deres egenskab af fagfolk, ikke levere fødevarer, som de ved eller burde have vidst ikke opfylder de gældende regler om fødevareinformation.

⁽¹⁾ Se »Guidelines for food donation« på: http://ec.europa.eu/food/safety/food_waste/library_en.

⁽²⁾ Kød til indfrysning skal fryses uden unødigt forsinkelse efter produktion (forordning (EF) nr. 853/2004). Dette udelukker af hygiejniske og kvalitetsmæssige årsager muligheden for frysning af sådanne produkter i slutningen af holdbarhedstiden.

⁽³⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1169/2011 af 25. oktober 2011 om fødevareinformation til forbrugerne, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1924/2006 og (EF) nr. 1925/2006 og om ophævelse af Kommissionens direktiv 87/250/EØF, Rådets direktiv 90/496/EØF, Kommissionens direktiv 1999/10/EF, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/13/EF, Kommissionens direktiv 2002/67/EF og 2008/5/EF og Kommissionens forordning (EF) nr. 608/2004 (EUT L 304 af 22.11.2011, s. 18).

⁽⁴⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1379/2013 af 11. december 2013 om den fælles markedsordning for fiskevarer og akvakulturprodukter, om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1184/2006 og (EF) nr. 1224/2009 og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 104/2000 (EUT L 354 af 28.12.2013, s. 1).

- Ledere af fødevarevirksomheder må i de virksomheder, som er under deres ledelse, ikke ændre de oplysninger, der ledsager en fødevare, hvis en sådan ændring ville vildlede forbrugeren eller på anden måde sænke forbrugerbeskyttelsesniveauet og den endelige forbrugers muligheder for at træffe informerede valg. Ledere af fødevarevirksomheder er ansvarlige for alle ændringer, de foretager af de fødevareoplysninger, der ledsager en fødevare.
- Ledere af fødevarevirksomheder skal sikre, at de krav i fødevareinformationslovgivningen og relevante nationale bestemmelser, der er relevante for deres aktiviteter, er opfyldt i den virksomhed, som er under deres ledelse, og kontrollere, at de pågældende krav overholdes.

Hvordan skal den obligatoriske information gives?

I henhold til artikel 12, stk. 2, for færdigpakkede fødevarers vedkommende skal obligatorisk fødevareinformation angives direkte på emballagen eller på en vedhæftet etiket. I visse tilfælde kan sådanne oplysninger også angives i handelsdokumenterne for fødevarer, når disse dokumenter med sikkerhed enten ledsager den pågældende fødevare eller er blevet fremsendt før leveringen eller samtidig med denne. Artikel 8, stk. 7, præciserer, at informationen kan gives ved hjælp af handelsdokumenter, hvis: færdigpakkede fødevarer er bestemt til den endelige forbruger, men markedsføres i et tidligere handelsled end salg til denne, eller hvis de er bestemt til levering til storkøkkener (til yderligere tilberedning, forarbejdning, opdeling eller opskæring).

Ud over fødevareinformation, der angives i handelsdokumenter, skal angivelsen af følgende oplysninger også være medtaget på den ydre emballage, som de færdigpakkede fødevarer markedsføres i, dvs. fødevarebetegnelsen, datoen for mindste holdbarhed eller sidste anvendelsesdato, eventuelle særlige opbevarings- og/eller anvendelsesforskrifter og navn eller firmanavn og adresse på fødevarevirksomhedslederen, der er ansvarlig for levering af fødevareinformation (som specificeret i artikel 8, stk. 1).

For så vidt angår ikke-færdigpakkede fødevarer, indeholder artikel 44 yderligere præcisering af, hvilke oplysninger der skal gives og hvordan. Heri bestemmes, at for fødevarer, der udbydes til den endelige forbruger og til storkøkkener uden at være færdigpakkede, eller for fødevarer, der pakkes på salgsstedet på anmodning af køberen eller er færdigpakkede med henblik på direkte salg, er angivelse af oplysningerne i artikel 9, stk. 1, litra c), obligatorisk. Det betyder, at forbrugeren skal informeres om fødevarens indhold af ingredienser eller tekniske hjælpestoffer, der er anført i bilag II til forordningen, eller som er afledt af et stof eller et produkt, der er anført i bilag II, som forårsager allergier eller intolerans, og som anvendes ved fremstilling eller tilberedning af en fødevare og stadig findes i færdigvaren, eventuelt i ændret form.

I artikel 44 er det endvidere fastsat, at medlemsstaterne kan vedtage nationale foranstaltninger for, hvordan oplysningerne om allergener (og eventuelle andre obligatoriske elementer af oplysninger i henhold til EU-regler, der kræves i national lovgivning for ikkefærdigpakkede fødevarer) skal gøres tilgængelige, herunder eventuelt deres udtryks- og præsentationsform. For eksempel har nogle medlemsstater vedtaget specifik lovgivning, der tillader ophængning af skilte i butikker om, at personalet kan kontaktes for yderligere oplysninger om allergener.

For ikkefærdigpakkede fiskevarer og akvakulturprodukter kan de obligatoriske oplysninger ved detailsalg angives ved hjælp af kommercielle oplysninger såsom skilte eller plakater.

B2B eller B2C

Fødevarevirksomhedsledere, der til andre fødevarevirksomhedsledere leverer fødevarer, der ikke er bestemt til den endelige forbruger eller til storkøkkenerne, skal sikre, at de øvrige fødevarevirksomhedsledere får tilstrækkelige oplysninger til at opfylde deres forpligtelser med hensyn til at sikre, at der foreligger fødevareinformation, og at den er korrekt (som specificeret i artikel 8, stk. 2), f.eks. ved at medtage sådanne oplysninger i handelsdokumenter, hvis de ikke angives på selve fødevarer.

Hvad angår den specifikke forbrugeroplysning, der skal gives om fiskerivarer og akvakulturprodukter, reguleres videregivelsen heraf i sektorspecifikke regler for sporbarhed, hvor det er relevant. Hvad angår forarbejdede og tilberedte fiskerivarer og akvakulturprodukter (der falder ind under KN-kode 1604 og 1605 i den kombinerede nomenklatur⁽¹⁾), finder den almindelige bestemmelse i henhold til artikel 8, stk. 2, i forordning (EU) nr. 1169/2011 anvendelse.

⁽¹⁾ Den kombinerede nomenklatur (https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/calculation-customs-duties/what-is-common-customs-tariff/combined-nomenclature_en).

6.2. Konsekvenser for omfordelingen af fødevareoverskud

6.2.1. Krav til fødevareinformation for færdigpakkede fødevarer

Uanset om fødevarer købes af forbrugerne eller stilles til rådighed uden vederlag for slutmodtagerne ved hjælp af fødevarerhjelpe eller andre former for omfordeling af fødevarer, skal fødevareoplysningerne findes og gives til slutmodtageren i overensstemmelse med EU's regler og relevante nationale regler vedrørende fødevareinformation til forbrugerne. Når donerede fødevarer er mærket i overensstemmelse med alle lovgivningsmæssige krav, er det nemt at opfylde forpligtelser vedrørende tilvejebringelse af fødevareoplysninger. Men når der opstår fødevareoverskud, f.eks. på produktionsniveau, på grund af en forkert mærkning af produkter og/eller fejl i mærkningen, der forbyder fødevareproduktets adgang til de sædvanlige detailkanaler, er der behov for yderligere præciseringer og/eller foranstaltninger for at sikre, at slutmodtageren modtager alle de obligatoriske oplysninger, der kræves.

Hvad angår færdigpakkede fødevarer, der stilles til rådighed for den endelige forbruger, kræver EU-reglerne, at alle obligatoriske oplysninger angives på pakken eller på en etiket, der er vedhæftet denne. Hvis fødevarer med mangelfuld mærkning ikke kan få en ny mærkning før omfordelingen, skal fødevarevirksomhedslederen, der er ansvarlig for fødevareinformationen (jf. artikel 8, stk. 1), levere alle nødvendige oplysninger til omfordelingsorganisationen og/eller velgørenhedsorganisationen for at sikre, at denne eller disse kan opfylde deres forpligtelser vedrørende fødevareinformation til slutmodtageren. Nogle medlemsstater har givet vejledning i, hvordan sikre, spiselige fødevarer, som ellers ville være gået til spilde, kan omfordeles, samtidig med at slutmodtageren har adgang til alle de oplysninger, der kræves (jf. artikel 9, stk. 1), selv om sådanne oplysninger ikke er angivet direkte på etiketten. Hvis mærkningsfejlen kan have indvirkning på folkesundheden (f.eks. vedrørende oplysninger om forekomsten af allergener), kan medlemsstaterne dog kræve, at fejlen korrigeres på etiketten til den pågældende vare, inden den kan doneres.

6.2.2. Sprogkrav

I henhold til forordning (EU) nr. 1169/2011 skal obligatoriske fødevareoplysninger angives på et sprog, der er let forståeligt for forbrugerne i de medlemsstater, hvor en fødevare markedsføres ⁽¹⁾. Herudover kan de medlemsstater, hvor varen markedsføres, kræve, at der anvendes et bestemt sprog ⁽²⁾.

I praksis ville dette være det eller de officielle sprog i det land, hvor fødevaren markedsføres. Det er dog muligt at tilvejebringe obligatoriske oplysninger på et fremmedsprog, som er let forståeligt for forbrugerne. Der er mange eksempler på, at begreber eller udtryk er let forståelige for forbrugerne, selv om de ikke står på forbrugerens modersmål. I sådanne tilfælde vil krav om ændring af mærkning forekomme uforholdsmæssige.

Da mærkning af fødevarer på et fremmedsprog kan være en hindring for den videre omfordeling af fødevarer, har nogle medlemsstater udarbejdet vejledning i denne henseende.

6.2.3. Krav til fødevareinformation for ikkefærdigpakkede fødevarer

Det er vigtigt, at forbrugerne får de nødvendige oplysninger om de fødevarer, som de forbruger, når disse ikke er færdigpakkede, og når fødevarer forarbejdes, tilberedes og opvarmes til videre forbrug af en cateringvirksomhed eller (social) restaurant. Som beskrevet i afsnit 6.1, er fødevareoplysningerne i sådanne tilfælde begrænset til det, der vedrører forekomsten af allergener og eventuelle supplerende oplysninger, der er påkrævet i henhold til national lovgivning.

I artikel 44 i forordning (EU) nr. 1169/2011 er det endvidere fastsat, at medlemsstaterne kan vedtage nationale foranstaltninger for, hvordan oplysningerne om allergener (og eventuelle andre obligatoriske elementer af oplysninger) skal gøres tilgængelige, herunder eventuelt deres udtryks- og præsenteringsform.

Medlemsstaterne kan derfor frit indføre alle nødvendige regler, der sikrer, at oplysninger om allergener i fødevarer tilgås omfordelings- og velgørenhedsorganisationer og i sidste ende forbrugerne på en bekvem og effektiv måde. De fleste medlemsstater har allerede vedtaget sådanne foranstaltninger.

⁽¹⁾ Artikel 15, stk. 1. Dette krav er ikke nyt, idet det første gang blev fastlagt i artikel 14 i Rådets direktiv 79/112/EØF af 18. december 1978 om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om mærkning af og præsenteringsmåder for levnedsmidler bestemt til den endelige forbruger samt om reklame for sådanne levnedsmidler (EFT L 33 af 8.2.1979, s. 1) om mærkning af fødevarer.

⁽²⁾ Artikel 15, stk. 2, i forordning (EU) nr. 1169/2011.

6.3. Datomærkning

6.3.1. Den lovgivningsmæssige kontekst

Formålet med datomærkning i fødevaremærkningen er at hjælpe forbrugerne med at anvende fødevarer på en sikker og optimal måde. Datomærkningen er en angivelse af, hvor lang tid en fødevare kan opbevares på bestemte betingelser for opbevaring. Det centrale element i EU-lovgivningen om datomærkning er forordning (EU) nr. 1169/2011 om fødevareinformation til forbrugerne.

Der er to typer datomærkning:

- »Bedst før«-dato, som passer til de fleste fødevarer og angiver den dato, indtil hvilken fødevaren med rimelighed kan forventes at opretholde sin optimale tilstand, hvis den er korrekt opbevaret. Dette vedrører fødevarekvalitet. Visse fødevarer er undtaget fra kravet om »bedst før«-dato, f.eks. frisk frugt, grøntsager, vin, salt, sukker, eddike, tyggegummi.
- »Sidste anvendelsesdato«, der er påkrævet for fødevarer, som i mikrobiologisk henseende er meget letfordærlige, og som derfor efter en kort periode kan udgøre en umiddelbar risiko for menneskers sundhed. Sidste anvendelsesdato vedrører sikkerheden; efter udløbet af sidste anvendelsesdato kan en fødevare ikke markedsføres, da den anses for at være farlig.

Det format, der skal bruges til at udtrykke ovennævnte datomærkninger, er reguleret i bilag X til forordning (EU) nr. 1169/2011.

I samarbejde med EU-medlemsstaterne udarbejdede Europa-Kommissionen en folder⁽¹⁾, der indeholder yderligere oplysninger om betydningen af disse to datoer samt oversættelsen af vilkårene på alle nationale sprog. Kommissionen har også offentliggjort en infografik, der redegør for betydningen af disse begreber såvel som de seneste resultater om forbrugernes forståelse af disse begreber⁽²⁾. Medlemsstat- og interessentorganisationer afholder også oplysningskampagner og udvikler værktøjer i forbindelse med datomærkning for at vejlede fødevarevirksomhedsledere og rådgive forbrugerne om deres håndtering af fødevarer⁽³⁾.

6.3.2. Konsekvenser for omfordelingen af fødevareoverskud

Fastsættelsen af både »sidste anvendelsesdato« og »bedst før«-dato er fødevareproducenternes ansvar. Med undtagelse af konsummægt fastsætter EU-lovgivningen ikke, hvordan datomærkning skal bestemmes (dvs. valget mellem »sidste anvendelsesdato« eller »bedst før«-dato eller holdbarhedstiden). Mens indtagelse af en fødevare, der har overskredet datoen for »sidste anvendelse«, kan være usikkert, er fødevarer, der har overskredet »bedst før«-datoen, stadig sikre at spise, forudsat at opbevaringsbetingelserne overholdes, og emballagen ikke er beskadiget. Med hensyn til »bedst før«-datoer garanterer producenterne kun kvaliteten af fødevarerne (f.eks. sprødhed, farve og smag) og overholdelsen af eventuelle anprisninger i mærkningen (f.eks. ernæringsanprisninger vedrørende niveauet af C-vitamin i en fødevare) frem til »bedst før«-datoen.

Hvad angår donation af fødevarer, der er mærket med »sidste anvendelsesdato«, bør fødevaredonorerne sikre, at der er tilstrækkelig holdbarhed tilbage ved levering af sådanne produkter til fødevarebanker og andre velgørenhedsorganisationer, så de kan omfordeles og bruges på sikker vis af den endelige forbruger inden den angivne »sidste anvendelsesdato«. Nogle medlemsstater har fastsat specifikke regler for den minimumsholdbarhed, der skal være tilbage, når der leveres fødevareprodukter til donation⁽⁴⁾.

Markedsføring af fødevarer efter datoen for minimumsholdbarheden (dvs. »bedst før«-datoen) er tilladt i henhold til EU-reglerne, forudsat at de pågældende fødevarer stadig er sikre, og deres præsentation ikke er vildledende. Det er tilladt i hvert led af fødevareforsyningskæden at markedsføre fødevarer, der har overskredet datoen for minimumsholdbarheden. Det er fødevarevirksomhedslederens ansvar (f.eks. detailhandleren) at sikre, at fødevaren stadig er sikker til direkte konsum, og at forbrugerne er behørigt oplyste om, at den pågældende vare har overskredet »bedst før«-datoen (f.eks. kan sådanne produkter markedsføres separat med skilte, der angiver, at minimumsholdbarheden er overskredet).

⁽¹⁾ https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/safety/docs/fw_lib_best_before_da.pdf.

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/food/safety/docs/fw_eu_actions_date_marking_infographic_en.pdf.

⁽³⁾ Danmark:

»beslutningstræ« vedrørende datomærkning http://ec.europa.eu/food/sites/food/files/safety/docs/fw_lib_da_mind-the-date_decision-tree.pdf.

⁽⁴⁾ I Frankrigs modelaftale om ordninger for fødevaredonation mellem industrien og velgørenhedsorganisationer (defineret i lov nr. 2016-138 af 11.2.2016) kræves det, at fødevareproducenter og detailhandlere leverer fødevarer mærket med en »sidste anvendelsesdato«, som har mindst 48 timers holdbarhed tilbage ved levering til fødevarebanker og andre velgørenhedsorganisationer.

Visse medlemsstater begrænser eller forbyder direkte markedsføring af fødevarer, der har overskredet »bedst før«-datoen, hvilket medfører fødevarespild, der kan undgås ⁽¹⁾. De fremgangsmåder, der begrænser udvælgelse til brug og omfordeling af fødevarer, kan skyldes manglende præcisering af, hvor længe efter »bedst før«-datoen et givet fødevarerprodukt kan stilles til rådighed for forbrugerne, og et behov for at respektere det ansvar, der er lagt på fødevarerivsomsledere for at fastsætte datomærkningen. Nogle fødevarerivsomsledere kan også have deres egne interne standarder for, hvor lang tid efter »bedst før«-datoen et produkt kan omfordeles til direkte konsum under hensyntagen til f.eks. kvalitets-specifikationerne.

For at lette omfordelingen af fødevarer, der har overskredet »bedst før«-datoen, har en række nationale myndigheder i medlemsstaterne udsendt supplerende vejledning til aktørerne om fødevarer, der kan anvendes/distribueres af fødevarerbanker og andre velgørenhedsorganisationer, og som har overskredet »bedst før«-datoen, foruden vejledende tidsrammer for alle berørte fødevarer kategorier ⁽²⁾. De offentlige myndigheder understreger dog, at sådanne retningslinjer kun er vejledende, og at den mulige omfordeling af fødevarer, der har overskredet »bedst før«-datoen, skal vurderes i den enkelte sag. Hvis der er grund til at tro, at en fødevarer ikke længere er egnet til konsum, må den ikke distribueres yderligere. Ordentlige opbevaringsforhold og emballagens integritet skal altid garanteres.

6.3.3. Æg: datomærkningsregler og omfordelingspraksis

I henhold til EU's markedsføringsregler skal æg, der markedsføres som klasse »A« (dvs. konsumæg), mærkes med en »bedst før«-dato, der er fastsat til 28 dage fra lægningen ⁽³⁾. EU's fødevarerhygiejnebestemmelser ⁽⁴⁾ præciserer endvidere, at æggene skal leveres til forbrugeren senest 21 dage efter lægningen. Det betyder derfor, at selv om æg ikke længere kan sælges i detailhandel efter 21 dage, vil forbrugere, der køber æg inden denne dato, have en ekstra uge, hvor de kan være sikre på kvaliteten og friskheden af de indkøbte æg.

For at forebygge fødevarespild kan detailhandlerne sælge æg, der har overskredet grænsen på 21 dage, til ægforarbejdningsindustrien ⁽⁵⁾ til fremstilling af ægprodukter og/eller forarbejdede æg (med tilstrækkelig varmebehandling) for at muliggøre deres videre anvendelse. Med samme begrundelse kan æg, der har overskredet 21-dagesgrænsen, også stilles til rådighed for omfordeling af fødevarer, forudsat at den modtagende fødevarerivsomsleder (f.eks. velgørenhedsorganisation) behandler æggene (med tilstrækkelig varmebehandling, så de er sikre), inden de stilles til rådighed for forbrugerne.

7. BESKATNINGSREGLER

Moms kan have virkninger for overdragelse af fødevareroverskud fra donorer til fødevarerbanker og andre velgørenhedsorganisationer.

Andre skattemæssige instrumenter (såsom skattefradrag og selskabsskattelettelser) kan give økonomiske incitamenter til fødevaredonation og derved understøtte omfordeling af spiseligt fødevareroverskud og forebyggelse af fødevarespild.

7.1. Merværdiafgift (moms)

Merværdiafgift (moms) reguleres på EU-plan via momsdirektivet ⁽⁶⁾, som skal gennemføres i national lovgivning. Momslovgivningen, som den anvendes i EU-medlemsstaterne, kan til tider have virkninger for fødevaredonation, da den opfattes som en hindring for overdragelse af fødevareroverskud mellem donorer, fødevarerbanker og andre velgørenhedsorganisationer ⁽¹⁾. Ved tilpasning af reglerne for varer, der udleveres uden vederlag (i henhold til momsdirektivets artikel 16 og 74), kan medlemsstaterne lette donation af fødevareroverskud til velgørende formål.

⁽¹⁾ Comparative study on EU Member States' legislation and practices on food donations, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg, 2014.

⁽²⁾ Se f.eks.: Belgiens fødevarerivsomsagentur: Circulaire relative aux dispositions applicables aux banques alimentaires et associations caritatives, 8.2.2017, Italien — Manual of Good Practices for Charitable Organisations, Caritas Italiana, Fondazione Banco Alimentare Onlus, marts 2016.

⁽³⁾ Artikel 2 i Kommissionens forordning (EF) nr. 589/2008 af 23. juni 2008 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 1234/2007 for så vidt angår markedsnormer for æg (EUT L 163 af 24.6.2008, s. 6).

⁽⁴⁾ Forordning (EF) nr. 853/2004 (bilag III, afsnit X, kapitel I.3).

⁽⁵⁾ I overensstemmelse med EU's fødevarerhygiejnebestemmelser vedrørende animalske fødevarer kan detailhandlere levere æg til en anden virksomhed, hvis de overholder alle bestemmelser i forordning (EF) nr. 853/2004 (herunder de nationale myndigheders godkendelse af dem), eller hvis leveringen vurderes som »marginal, begrænset og lokal« og reguleres gennem nationale foranstaltninger meddelt Europa-Kommissionen. Dette er nærmere beskrevet i afsnit 5.2.

⁽⁶⁾ Rådets direktiv 2006/112/EF af 28. november 2006 om det fælles merværdiafgiftssystem (EUT L 347 af 11.12.2006, s. 1).

EU's Momsudvalg vedtog den 7. december 2012 retningslinjer⁽¹⁾ for en ensartet anvendelse af momsdirektivet i EU's medlemsstater. Retningslinjerne giver specifik vejledning i anvendelsen af artikel 16 og 74 vedrørende fødevaredonation:

»Momsudvalget har enstemmigt vedtaget, at en momspligtigs vederlagsfrie donation af fødevarer til fattige, sidestilles med levering af varer mod vederlag i henhold til artikel 16 i momsdirektivet, medmindre denne donation opfylder de betingelser, som medlemsstaten har fastsat for at blive betragtet som en gave af lav værdi i henhold til momsdirektivets artikel 16.

Momsudvalget har også enstemmigt vedtaget, at i de tilfælde, hvor en sådan donation skal betragtes som en levering af varer mod vederlag, er afgiftsgrundlaget købsprisen for de donerede varer (eller for tilsvarende varer eller i mangel af en købspris varernes kostpris), tilpasset disse varers stand på det tidspunkt, hvor donationen finder sted, som fastsat i momsdirektivets artikel 74.«

Anvendelse af momsregler for omfordeling af fødevarer i EU-medlemsstaterne

I visse medlemsstater betales der kun lidt eller ingen moms, når der doneres fødevarer til fødevarebanker, da de nationale myndigheder i henhold til momsdirektivets artikel 74 anser det for hensigtsmæssigt, at værdien af de donerede fødevarer, der er tæt på »bedst før«-datoen eller »sidste anvendelsesdato«, er ringe eller lig nul. Omvendt anser andre EU-medlemsstater prisen for et produkt, der er klar til at blive doneret, for at ligge på samme niveau som købsprisen ved sædvanlige handelstransaktioner. Momsen beregnes således også på grundlag af købsprisen med negative følger for fødevaredonation⁽²⁾.

Resultaterne af Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs (EØSU) sammenlignende undersøgelse af lovgivning og praksis vedrørende fødevaredonation viser, at de fleste af medlemsstaterne i undersøgelsen⁽³⁾ ikke pålægger moms, når der doneres fødevarer til fødevarebanker, forudsat at visse betingelser er opfyldt. Ifølge EØSU-undersøgelsen og yderligere information, som medlemsstaternes eksperter har fremsendt til Kommissionen, har Belgien, Kroatien, Danmark, Italien, Tyskland, Grækenland, Nederlandene, Polen og Portugal indført særlige bestemmelser i deres egen nationale skattelevgivning for at behandle momsproblematikken i forbindelse med fødevaredonation. I Det Forenede Kongerige er de fleste fødevareprodukter momsfritaget, men der er undtagelser, som pålægges moms med standardsatsen (dvs. 20 % moms) såsom konfekturer, chokoladekiks, chips osv. I praksis vil de fleste fødevarer, der doneres til velgørhedsorganisationer i Det Forenede Kongerige, være momsfritaget, hvilket betyder, at en virksomhed kan donere dem uden at skulle afregne moms. Spanien og Sverige har ingen særlige bestemmelser om moms i forbindelse med fødevaredonation.

Yderligere præcisering af EU-lovgivningen

Som svar på et spørgsmål fra Europa-Parlamentet⁽⁴⁾ har Kommissionen givet udtryk for den opfattelse, at skattemæssige hindringer ikke bør forhindre donation af fødevarer til fødevarebanker og andre velgørhedsorganisationer. Kommissionen anbefaler i overensstemmelse med retningslinjerne, der er vedtaget af EU's Momsudvalg, at ved fastsættelsen af moms på fødevarer, der doneres, skal værdien af disse varer justeres efter omstændighederne og varernes tilstand på det tidspunkt, hvor donationen finder sted. Når donationer af fødevarer udføres tæt på enten »bedst før«-datoen eller »sidste anvendelsesdato«, eller varerne ikke er egnede til salg, men er sikre til konsum, bør medlemsstaterne tage højde for disse omstændigheder ved fastsættelsen af den skyldige moms, som kan være nul i de tilfælde, hvor fødevaren virkelig ikke har nogen værdi⁽⁵⁾.

7.2. Skattemæssige incitamenter

Nogle medlemsstater forsøger at stimulere fødevaredonation ved at tilbyde skattefradrag. Andre medlemsstater yder skatnedsættelser til støtte for omfordelingsordninger.

⁽¹⁾ De retningslinjer, som Momsudvalget er nået frem til, er offentliggjort på:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/resources/documents/taxation/vat/key_documents/vat_committee/guidelines-vat-committee-meetings_en.pdf.

⁽²⁾ »Review of EU legislation and policies with implications on food Waste«, EU FUSIONS, 15.6.2015, <https://www.eu-fusions.org/index.php/about-food-waste/283-food-waste-policy-framework>.

⁽³⁾ Belgien, Danmark, Frankrig, Tyskland, Grækenland, Ungarn, Italien, Polen, Portugal, Spanien, Sverige og Det Forenede Kongerige, »Comparative study on EU Member States' legislation and practices on food donations«, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg, 2014.

⁽⁴⁾ E-009571/2014 (<http://www.europarl.europa.eu/sides/getAllAnswers.do?reference=E-2014-009571&language=EN>).

⁽⁵⁾ Denne henstilling følger efter Kommissionens drøftelser med medlemsstaterne vedrørende fastsættelsen af moms på fødevarer, der doneres til trængende.

Incitamenter, som nogle få medlemsstater (f.eks. Frankrig, Spanien og Portugal) har givet via selskabsskatten, har vist sig at være effektive som tilskyndelse til erhvervslivets donation af fødevareoverskud. I Frankrig kan 60 % ⁽¹⁾ og i Spanien 35 % af den bogførte restværdi af donerede fødevarer angives med henblik på nedsat selskabsskat, hvilket betyder, at fødevaredonorer kan trække denne procentdel af værdien af de donerede fødevarer fra i selskabsskatten på deres indtægter. Den sammenlignende undersøgelse, som EØSU har foretaget, viser også, at fødevaredonation i de fleste andre undersøgte medlemsstater kan betragtes som en skattefradragsberettiget udgift og kan reducere den skattepligtige indkomst (inden for visse grænser og tærskler i de enkelte medlemsstater). EØSU påpeger, at Portugal har indført et forbedret skattefradrag, hvilket betyder, at donorerne kan fratrække op til 140 % af værdien af fødevaren på donationstidspunktet, forudsat at fødevaren vil blive brugt til et socialt formål (såsom levering til fødevarebanker) og begrænses til 8/1 000 af donorens omsætning.

8. ANDRE EU-PROGRAMMER

8.1. Den Europæiske Fond for Bistand til de Socialt Dårligst Stillede og fødevaredonationer

Den Europæiske Fond for Bistand til de Socialt Dårligst Stillede (FEAD) har det specifikke formål at bidrage til at lette de værste former for fattigdom i EU ved at yde ikkefinansiel bistand til de dårligst stillede personer i EU. Bistand fra FEAD kan være fødevarerhjælp, elementær materiel bistand (tøj, fodtøj, hygiejneartikler osv.) eller foranstaltninger til fremme af social inklusion af de dårligst stillede personer.

I alle medlemsstater gennemføres FEAD med hjælp fra partnerorganisationer — offentlige organer eller nonprofitorganisationer — der har ansvaret for at fordele bistanden eller tilrettelægge aktiviteter med fokus på social inklusion.

De fødevarer, der distribueres af partnerorganisationerne, kan købes for FEAD-ressourcer, men de kan også doneres. Et operationelt program under FEAD kan yde finansiering af fødevaredonationer, hvor fødevarer doneres til en partnerorganisation og distribueres vederlagsfrit til de dårligst stillede personer. Omkostningerne for partnerorganisationerne ved indsamling af de donerede fødevarer fra donoren, transport, lagring og distribution til de dårligst stillede personer kan dækkes af FEAD-midler. På denne måde kan FEAD bidrage til at reducere fødevarespild. FEAD kan også støtte partnerorganisationernes oplysningsaktiviteter blandt potentielle donorer.

Muligheden for finansiering af fødevaredonationer skal fastlægges i det tilsvarende operationelle program under FEAD. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 223/2014 ⁽²⁾ fastsætter, at partnerorganisationerne godtgøres på grundlag af deres faktiske afholdte og betalte omkostninger ⁽³⁾. Kommissionen har imidlertid foreslået flere ændringer af forordning (EU) nr. 223/2014 som led i forslaget om revision af finansforordningen, der blev vedtaget den 14. september 2016 (COM (2016) 605 final). En af disse ændringer vil, hvis den vedtages, give medlemsstaterne mulighed for også at anvende forenklede omkostningsløsninger ved finansiering af fødevaredonationer. Som følge heraf vil medlemsstaterne kunne fastsætte faste satser, faste beløb eller enhedsomkostninger og bruge dem som grundlag for betalinger til partnerorganisationer, der indsamler og distribuerer donerede fødevarer.

Kommissionen har oprettet FEAD-netværket for udveksling af erfaringer og god praksis blandt FEAD-interessenterne. Dette er et forum, hvor partnerorganisationer kan dele deres erfaringer med donerede fødevarer: <http://ec.europa.eu/feadnetwork>.

8.2. Den fælles markedsordning for landbrugsprodukter

EU's ordning for overvågning af markedet (element i den fælles markedsordning for landbrugsprodukter) støtter aktivt frugt- og grøntsagssektoren gennem fire overordnede mål: en mere konkurrencedygtig og markedsorienteret sektor, færre kriserelaterede udsving i producenterne indkomst, større forbrug af frugt og grøntsager i EU og øget anvendelse af miljøvenlige dyrknings- og produktionsteknikker.

For at drage fordel af frugt- og grøntsagsordningen opfordres producenterne til at deltage i producentorganisationer (PO'er), der modtager støtte til gennemførelse af operationelle programmer, der er baseret på nationale strategier.

⁽¹⁾ Med et loft på 0,5 % af virksomhedens omsætning.

⁽²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 223/2014 af 11. marts 2014 om Den Europæiske Fond for Bistand til de Socialt Dårligst Stillede (EUT L 72 af 12.3.2014, s. 1).

⁽³⁾ Se artikel 26, stk. 2, litra d), i forordning (EU) nr. 223/2014.

Kriseforebyggelses- og krisestyringsforanstaltninger under den fælles markedsordning for landbrugsprodukter giver mulighed for at tilbagekøbe frugt- og grøntsagspartier fra markedet. Da produktionen af frugt og grøntsager er genstand for store udsving, og produkterne er sæsonbestemte og meget letfordærlige, bidrager tilbagekøbsordningerne til en lettere forvaltning af det markedsoverskud, der måtte opstå. Den finansielle støtte ydes fuldt ud via EU-budgettet, hvis frugt og grøntsager, der er tilbagekøbt fra markedet bliver uddelt gratis gennem velgørenhedsorganisationer (under et loft på 5 % af hver producentorganisations afsatte produktionsmængde). På anmodning kan medlemsstaterne dog tillade, at velgørenhedsorganisationen og institutioner, der modtager sådanne produkter, kan anmode om bidrag fra slutmodtagerne.

EU-lovgivningen prioriterer gratis uddeling (tilbagekøb til velgørenhed) frem for andre formål ved at yde et højere støttebeløb. Når frugt og grøntsager tilbagekøbes til andre formål (dvs. alternativ (nonfood-)anvendelse til f.eks. kompostering, gødning og energiudnyttelse), er EU's finansielle støtte begrænset til 50 % (eller på visse vilkår 60 %) af de udgifter, der reelt er afholdt. Disse tilbagekøb af frugt og grøntsager er derfor en form for organiseret donation til slutmodtagerne.

Gratis uddeling af frugt og grøntsager, der er tilbagekøbt fra markedet, vedrører følgende modtagere: velgørende institutioner eller stiftelser, der er godkendt af medlemsstaterne, fængsler, skoler, feriekolonier og hospitaler og alderdomshjem, der er udpeget af medlemsstaterne.

Disse modtagere træffer alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at disse mængder uddeles som supplement til de mængder, disse institutioner normalt indkøber, og at de har tilstrækkelig kapacitet til at opbevare det modtagne produkt.

Den fælles markedsordning for landbrugsprodukter tillader også forarbejdning af frugt og grøntsager, der tilbagekøbes fra markedet med henblik på gratis uddeling. I sådanne tilfælde kan modtagere af gratis uddeling betale virksomheder, der forarbejder frugt og grøntsager, i naturalier, forudsat at der findes passende regler på medlemsstatsplan, der sikrer, at de forarbejdede produkter er bestemt til slutmodtagerne.

Det er også meningen, at specifik mærkning skal reklamere for kilden og brugen af EU-midlerne. Ved at yde en højere bidragssats prioriterer EU ved tildelingen af tilbagekøb fra markedet klart, at tilbagekøbte produkter omfordeles til trængende gennem velgørenhedsorganisationer og andre institutioner, der er godkendt af medlemsstaterne.

8.3. Den fælles markedsordning for fiskevarer og akvakulturprodukter

At bidrage til en bæredygtig udnyttelse af havets biologiske ressourcer er et af hovedmålene for den fælles markedsordning for fiskevarer og akvakulturprodukter. Producentorganisationer (PO'er) er de vigtigste aktører med ansvar for at bidrage til opnåelsen af dette mål.

I denne sammenhæng er de to komplementære mål at undgå og reducere uønskede fangster så vidt muligt og, i det omfang de ikke kan undgås, udnytte dem optimalt. For at nå bevaringsmålene for EU's fælles fiskeripolitik og med henblik på at fremme selektive fangstmetoder gælder der bevarelsesmæssige mindstereferencestørrelser for visse arter. Som følge heraf må fangster, der ligger under den bevarelsesmæssige mindstestørrelse for disse arter, ikke anvendes til direkte konsum. Sådanne fangster kan dog anvendes til andre formål, forudsat at disse ikke fører til oprettelse af et marked for undermålsfisk.

En anden vigtig aktivitet for producentorganisationer er tilpasningen af produktionen til markedets behov. Ved at planlægge fangstaktiviteterne efter markedets efterspørgsel, så der altid er et afsætningsmarked for fisk, der landes, kan produktionsorganisationer sikre de bedst mulige indtægter for fiskere og samtidig begrænse fødevarespildet.

Siden reformen i 2014 har den fælles markedsordning elimineret de fleste kompenserende foranstaltninger for tilbagetagelse fra markedet. For at sikre en jævn indfasning af det nye system blev der indført en midlertidig foranstaltning⁽¹⁾, som indtil udgangen af 2018 tillader, at fiskeproducentorganisationer tager produkter tilbage fra markedet, når markedsprisen er for lav. Denne økonomiske støtte ydes på særlige betingelser, der f.eks. kræver, at produkterne bringes tilbage på markedet med henblik på direkte konsum (hvad enten det er mod eller uden vederlag).

Selv om den fælles markedsordning ikke specifikt fremmer donation af fiskevarer og akvakulturprodukter, er denne mulighed ikke udelukket. Tilvejebringelse af fiskerivarer til direkte konsum er kun begrænset til produkter, der overholder de bevarelsesmæssige mindstereferencestørrelser og de fælles markedsnormer i forbindelse med deres første udbud eller første salg. En sådan begrænsning gælder ikke for akvakulturprodukter.

⁽¹⁾ Artikel 67 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 508/2014 af 15. maj 2014 om Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 2328/2003, (EF) nr. 861/2006, (EF) nr. 1198/2006 og (EF) nr. 791/2007 samt Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1255/2011 (EUT L 149 af 20.5.2014, s. 1).

Henvisninger

(BE) »Circulaire relative aux dispositions applicables aux banques alimentaires et associations caritatives«, Agence Fédérale pour la Sécurité de la Chaîne alimentaire, FAVV-AFSCA, 8. februar 2017,

http://www.favv-afsca.be/denreesalimentaires/circulaires/_documents/2017-02-08_Circ-ob-Banquesalimentaires_FR_V3_clean.pdf.

»Comparative study on EU Member States' legislation and practices on food donations«. Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg, juni 2014,

http://www.eesc.europa.eu/resources/docs/comparative-study-on-eu-member-states-legislation-and-practices-on-food-donation_finalreport_010714.pdf.

»Counting the Cost of Food Waste: EU food Waste prevention. 10th Report of Session 2013-14«, European Union Committee, House of Lords, UK,

<http://www.parliament.uk/documents/lords-committees/eu-sub-com-d/food-waste-prevention/154.pdf>.

»European Hospitality Industry Guidelines to Reduce Food Waste and Recommendations to Manage Food Donations«, HOTREC Hospitality Europe, 2017.

»Every Meal Matters — Food donation guidelines«, FoodDrinkEurope/EuroCommerce/European Federation of Food Banks — godkendt af Det Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder, 2016,

http://www.fooddrinkeurope.eu/uploads/publications_documents/6194_FoodDrink_Europe_Every_Meal_Matters_screen.pdf.

(FI) »Foodstuffs donated to Food Aid«, EVIRA Control Department, 21. maj 2013,

<http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:902211/ATTACHMENT02.pdf>.

»Food Redistribution in the Nordic Region, Experiences and results from a pilot study« (TemaNord, 2014),

<http://norden.diva-portal.org/smash/get/diva2:784307/FULLTEXT01.pdf>.

Food Redistribution in the Nordic Region: Phase II: Identification of best practice models for enhanced food redistribution (TemaNord, 2016),

<http://www.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A902211&dswid=-1064>.

(FR) »Entreprises du secteur alimentaire: Guide pratique et réglementaire pour donner aux associations d'aide alimentaire«, DRAAF Rhône-Alpes,

http://draaf.auvergne-rhone-alpes.agriculture.gouv.fr/IMG/pdf/Guide_dons_alimentaires_-_20-septembre-1_cle0124ef.pdf.

(FR) »Guide to Good Hygiene Practices in the distribution of foods by charity organisations«, French Federation of Food Banks, 2011.

(FR) Lov nr. 2016-138 af 11. februar 2016 om bekæmpelse af fødevarespild, Den franske statstidende nr. 0036 af 12. februar 2016,

<https://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=JORFTEXT000032036289&dateTexte=&categorieLien=id>.

Frankrigs gensidige aftalemodel for fødevaredonation mellem et detailselskab og en fødevarehjælpsforening, der er godkendt i henhold til artikel L. 230-6 i den franske lov om landbrug og fiskeri (Convention de dons de denrées alimentaires entre un commerce de détail alimentaire et une association d'aide alimentaire habilitée en application de l'article L. 230-6 du code rural et de la pêche maritime) (se: <http://agriculture.gouv.fr/don-alimentaire-un-modele-de-convention-entre-distributeur-et-associations>).

»Review of EU legislation and policies with implications on food Waste«, FUSIONS, juni 2015,

<https://www.eu-fusions.org/index.php/publications/267-analysing-food-waste-policies-across-the-eu-28>.

»Hospitality Food Surplus Redistribution Guidelines«, FUSIONS, september 2015,

<http://www.eu-fusions.org/phocadownload/feasibility-studies/Hospitality/Hospitality%20Food%20Surplus%20Redistribution%20Guideline.pdf>.

(IT) Lov nr. 166 af 19.8.2016, »Foranstaltninger til donation og distribution af fødevarer og lægemidler i social solidaritet og med henblik på begrænsning af spild« (»Disposizioni concernenti la donazione e la distribuzione di prodotti alimentari e farmaceutici a fini di solidarietà sociale e per la limitazione degli sprechi«), *Gazzetta Ufficiale della Repubblica Italiana*, nr. 202, 30. august 2016,

<http://www.gazzettaufficiale.it/eli/gu/2016/08/30/202/sg/pdf>.

(IT) »Manual of Good Practices for Charitable Organisations«, Caritas Italiana, the Fondazione Banco Alimentare O.N.L.U.S., 2016.

(NL) »Håndbog i fødevaresikkerhed«, (»Handboek Voedselveiligheid«), foreningen af nederlandske fødevarebanker, 2016.

(PT) »Procedures to be adopted for restaurants/catering services/events; Procedures for food donated by large establishments, Frequently Asked Questions« — NGO DariAcordar with ASAE (Food and Economic Safety Authority) and the DGAV (National Authority for Animal Health),

Se også yderligere nationale og sektorspecifikke retningslinjer, der er offentliggjort på:

http://ec.europa.eu/food/safety/food_waste/library/index_en.htm.

BILAG 1

Oversigt over lovbestemmelser, der vedrører fødevaredonation ⁽¹⁾

Den generelle fødevarelovgivning	Forordning (EF) nr. 178/2002	— Denne forordning gælder for alle ledere af fødevarevirksomheder, der markedsfører fødevarer, herunder omfordelingsorganisationer og andre velgørhedsorganisationer (artikel 3, stk. 2). — Alle aktører i fødevarekæden skal sikre, at fødevarerne opfylder kravene i den generelle fødevarelovning (artikel 17, stk. 1). — En fødevarevirksomhedsleder er ansvarlig for overholdelse af alle krav i fødevarelovgivningen (f.eks. fødevaresikkerhed, fødevarehygiejne og fødevareinformation til forbrugere) for aktiviteter i fødevarekæden under egen ledelse (artikel 17). — Artikel 14 fastsætter væsentlige krav til fødevaresikkerhed, der skal overholdes af alle aktører. — Artikel 18 i den generelle fødevarelovning indfører begrebet sporbarhed. — Aktiviteter i forbindelse med privat brug og konsum af fødevarer i husholdninger er udelukket fra forordningens anvendelsesområde (artikel 1, stk. 3).
Fødevarehygiejnepakken	— Forordning (EF) nr. 852/2004 — Forordning (EF) nr. 853/2004	— Alle ledere af fødevarevirksomheder skal overholde EU-reglerne vedrørende fødevarehygiejne. — Det er nødvendigt for at opretholde fødevaresikkerheden i hele fødevarekæden helt tilbage til primærproduktionen. — Det er vigtigt at opretholde kølekæden for fødevarer, der ikke kan opbevares sikkert ved omgivelsestemperatur, navnlig frosne fødevarer. — God hygiejnepraksis og gode hygiejneprocedurer baseret på HACCP-principperne skal, hvor det er relevant, overholdes i hele fødevarekæden. — Der gælder specifikke krav for distribution/donation af fødevarer af animalsk oprindelse.

⁽¹⁾ Tabellen er baseret på Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs fremlæggelse af undersøgelsen *Comparative study on EU Member States' legislation and practices on food donations* (Bio by Deloitte, 7. juli 2014).

		— Hygiejnebestemmelserne bør kun gælde for organisationer, hvis aktiviteter indebærer en vis kontinuitet og en vis organisationsgrad (betragtning 9 i forordning (EF) nr. 852/2004).
Fødevaremærkning og holdbarhed	Forordning (EU) nr. 1169/2011	— Fødevarevirksomhedsledere skal angive en »bedst før«-dato eller en »sidste anvendelsesdato«. — Markedsføringen af fødevarer efter deres »bedst før«-dato er tilladt i henhold til EU-lovgivningen (men distribution af fødevarer efter »sidste anvendelsesdato« betragtes som usikker og er derfor forbudt). — Derudover gælder EU's regler om fødevareinformation kun for organisationer, der har en vis kontinuitet i deres aktiviteter og en vis organisationsgrad (betragtning 15).
Momsregler	Direktiv 2006/112/EF Momsudvalgets retningslinjer vedtaget på dets 97. møde ⁽¹⁾	— I henhold til Rådets direktiv 2006/112/EF skal der betales moms på fødevarer, der er beregnet til donation, hvis den moms, der er betalt af donoren ved købet, er blevet fratrukket (artikel 16). — Afgiftsgrundlaget er købsprisen for varerne på tidspunktet for donationen tilpasset disse varers stand på det tidspunkt, hvor donationen finder sted (artikel 74). — Hvad angår fødevarer, der ligger tæt på »bedst før«-datoen, anbefaler Kommissionen medlemsstaterne at tage højde for, at den værdi, hvoraf momsen beregnes, kan være temmelig lav og endda tæt på nul i de tilfælde, hvor fødevaren virkelig ikke har nogen værdi.
Offentlige kontroller	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 854/2004 af 29. april 2004 om særlige bestemmelser for tilrettelæggelsen af den offentlige kontrol af animalske produkter, der er beregnet til direkte konsum (EUT L 139 af 30.4.2004, s. 206). Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 882/2004 af 29. april 2004 om offentlig kontrol med henblik på verifikation af, at foderstof- og fødevarelovgivningen samt dyresundheds- og dyrevelfærdsbestemmelserne overholdes (EUT L 165 af 30.4.2004, s. 1).	— Kontrol af virksomheder, der producerer animalske produkter, der er beregnet til direkte konsum. — Kontrol for at sikre overholdelse af fødevarelovgivning og dyresundheds- og dyrevelfærdsregler.

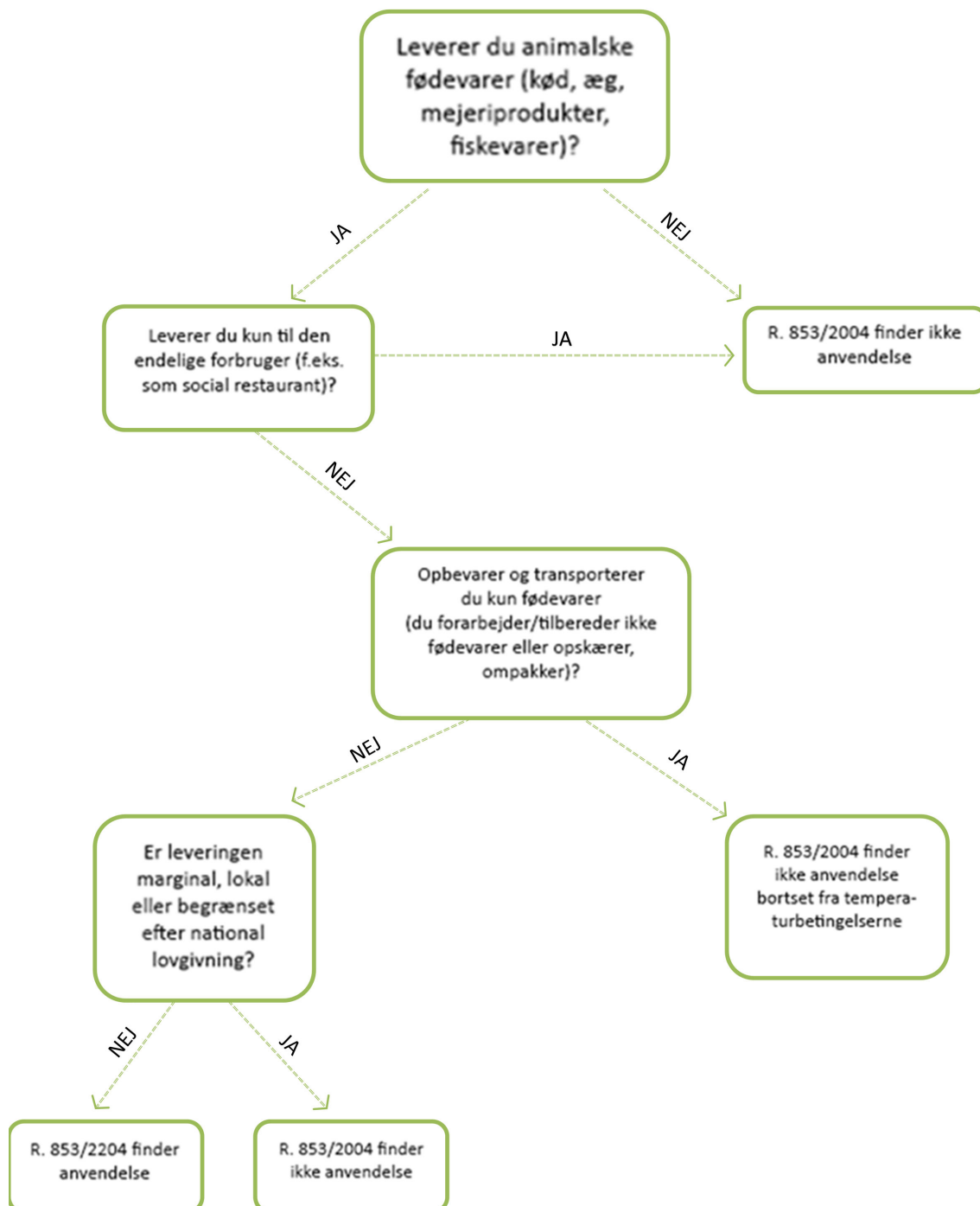
	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/625 af 15. marts 2017 om offentlig kontrol og andre officielle aktiviteter med henblik på at sikre anvendelsen af fødevarer- og foderlovgivningen og reglerne for dyresundhed og dyrevelfærd, plantesundhed og plantebeskyttelsesmidler, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001, (EF) nr. 396/2005, (EF) nr. 1069/2009, (EF) nr. 1107/2009, (EU) nr. 1151/2012, (EU) nr. 652/2014, (EU) 2016/429 og (EU) 2016/2031, Rådets forordning (EF) nr. 1/2005 og (EF) nr. 1099/2009 samt Rådets direktiv 98/58/EF, 1999/74/EF, 2007/43/EF, 2008/119/EF og 2008/120/EF og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 854/2004 og (EF) nr. 882/2004, Rådets direktiv 89/608/EØF, 89/662/EØF, 90/425/EØF, 91/496/EØF, 96/23/EF, 96/93/EF og 97/78/EF og Rådets afgørelse 92/438/EØF (forordningen om offentlig kontrol) (EUT L 95 af 7.4.2017, s. 1).	— Vedrører offentlig kontrol og andre officielle aktiviteter udført for at sikre anvendelsen af fødevarer- og foderlovgivning, regler om dyresundhed og -velfærd, plantesundhed og plantebeskyttelsesmidler. De nye regler vil gradvist blive gældende, idet den primære ikrafttrædelsesdato er den 14. december 2019.
Affaldsrammedirektivet	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/98/EF af 19. november 2008 om affald og om ophævelse af visse direktiver (EUT L 312 af 22.11.2008, s. 3).	— Fastsætter affaldsforebyggelse som det første skridt i affaldshierarkiet og kræver, at medlemsstaterne opretter programmer til forebyggelse af affald. — Forslag til ændring af affaldsrammedirektivet (COM(2015) 595 final) styrker forebyggelse af fødevarespild som led i den overordnede politik til forebyggelse af affald. Opfordrer medlemsstaterne til at reducere fødevarespild i hvert led af forsyningskæden, overvåge niveauer for fødevarespild og indberette hvert andet år. — Kommissionen vil vedtage en metode til måling af fødevarespild baseret på en positiv udtalelse fra medlemsstaterne.
Informationssamfundstjenester (især e-handel)	Direktiv 2000/31/EF	— Bidrager til et velfungerende indre marked ved at sikre fri bevægelighed for informationssamfundstjenester mellem medlemsstaterne. — Tilnærmelse af visse nationale bestemmelser om informationssamfundstjenester bl.a. vedrørende formidlernes retlige ansvar. — Supplerer den EU-ret, der finder anvendelse på informationssamfundstjenester, uden at det berører det niveau for beskyttelse af især folkesundheden og forbrugernes interesser, der er fastsat i EU-lovgivning og national lovgivning, forudsat at det ikke begrænser adgangen til at levere informationssamfundstjenester.

Den fælles markedsordning for landbrugsprodukter	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 af 17. december 2013 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 922/72, (EØF) nr. 234/79, (EF) nr. 1037/2001 og (EF) nr. 1234/2007 (EUT L 347 af 20.12.2013, s. 671).	Artikel 34, stk. 4, om tilbagekøb til velgørenhed. Disse tilbagekøb er i øjeblikket en form for organiseret »gratis« donation til slutmodtagerne. Den tilhørende lovgivning giver mulighed for en højere støtte til gratis uddeling (tilbagekøb til velgørenhed) end tilbagekøb til andre formål. Det er også meningen, at specifik mærkning skal reklamere for kilden og brugen af EU-midlerne. Prioriteringen af tilbagekøb fra markedet er klart, at der ydes støtte til trængende gennem velgørenhedsorganisationer og andre institutioner, der er godkendt af medlemsstaterne. Tilbagekøbte varer anvendes til andre formål som alternativ til gratis uddeling.
Den fælles markedsordning for fiskevarer og akvakulturprodukter	Forordning (EU) nr. 1379/2013	Artikel 34, stk. 2, om opfyldelse af fælles handelsnormer. Fiskeprodukter, der ikke overholder fælles handelsnormer (herunder de bevarelsesmæssige mindstereferencestørrelser) må ikke leveres til direkte konsum. Andre anvendelser er tilladt.
Regler for kontrol vedrørende den fælles fiskeripolitik	Forordning (EF) nr. 1224/2009	Artikel 58 indfører de specifikke sporbarhedskrav for fiskerivarer og akvakulturprodukter.
Den Europæiske Fond for Bistand til de Socialt Dårligst Stillede (FEAD)	Forordning (EU) nr. 223/2014	— Et operationelt program under FEAD kan yde finansiering af fødevaredonationer, hvor fødevarer doneres vederlagsfrit til en partnerorganisation (offentligt organ eller nonprofitorganisation). — Omkostningerne ved indsamling af de donerede fødevarer fra donoren, transport, lagring og distribution til de dårligst stillede personer kan dækkes af FEAD-midler. — Oplysningsaktiviteter blandt potentielle fødevaredonorer kan også støttes.

(¹) Anført på listen over retningslinjer (se s. 165), der findes på: http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/vat/key_documents/vat_committee/guidelines-vat-committee-meetings_en.pdf.

BILAG 2

Beslutningstræ: Skal jeg som detailhandler, der leverer til en velgørenhedsorganisation/fødevarebank, eller som velgørenhedsorganisation/fødevarebank overholde forordning (EF) nr. 853/2004?

IV

(Oplysninger)

OPLYSNINGER FRA DEN EUROPÆISKE UNIONS INSTITUTIONER, ORGANER,
KONTORER OG AGENTURER

EUROPA-KOMMISSIONEN

Euroens vekselkurs ⁽¹⁾

24. oktober 2017

(2017/C 361/02)

1 euro =

Valuta			Kurs		
USD	amerikanske dollar	1,1761	CAD	canadiske dollar	1,4875
JPY	japanske yen	133,95	HKD	hongkongske dollar	9,1803
DKK	danske kroner	7,4433	NZD	newzealandske dollar	1,7008
GBP	pund sterling	0,89303	SGD	singaporeanske dollar	1,6023
SEK	svenske kroner	9,6475	KRW	sydkoreanske won	1 327,81
CHF	schweiziske franc	1,1613	ZAR	sydafrikanske rand	16,1396
ISK	islandske kroner		CNY	kinesiske renminbi yuan	7,8022
NOK	norske kroner	9,3883	HRK	kroatiske kuna	7,5130
BGN	bulgarske lev	1,9558	IDR	indonesiske rupiah	15 937,33
CZK	tjekkiske koruna	25,583	MYR	malaysiske ringgit	4,9849
HUF	ungarske forint	308,53	PHP	filippinske pesos	60,801
PLN	polske zloty	4,2403	RUB	russiske rubler	67,6090
RON	rumænske leu	4,6013	THB	thailandske bath	39,035
TRY	tyrkiske lira	4,3751	BRL	brasilianske real	3,8022
AUD	australske dollar	1,5117	MXN	mexicanske pesos	22,4841
			INR	indiske rupee	76,5790

⁽¹⁾ Kilde: Referencekurs offentliggjort af Den Europæiske Centralbank.

Vedtagelse af Kommissionens afgørelse om Den Tjekkiske Republiks meddelelse af en ændret national overgangsplan, der er omhandlet i artikel 32, stk. 6, i direktiv 2010/75/EU om industrielle emissioner

(2017/C 361/03)

Den 20. oktober 2017 vedtog Kommissionen afgørelse C(2017) 6985 om Den Tjekkiske Republiks meddelelse af en ændret national overgangsplan, der er omhandlet i artikel 32, stk. 6, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU af 24. november 2010 om industrielle emissioner (integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening) ⁽¹⁾.

Dokumentet findes på følgende internetadresse:

<https://circabc.europa.eu/w/browse/36205e98-8e7a-47d7-808d-931bc5baf6ee>

⁽¹⁾ EUT L 334 af 17.12.2010, s. 17.

V

(Øvrige meddelelser)

ADMINISTRATIVE PROCEDURER

EUROPA-KOMMISSIONEN

Indkaldelse af forslag 2018 — EAC/A05/2017

Programmet Erasmus+

(2017/C 361/04)

1. Indledning og formål

Denne indkaldelse af forslag er baseret på Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1288/2013 ⁽¹⁾ om oprettelse af »Erasmus+«: EU-programmet for uddannelse, ungdom og idræt og de årlige arbejdsprogrammer for Erasmus+ for 2017 og 2018. Programmet Erasmus+ dækker perioden 2014-2020. De generelle og specifikke mål for Erasmus+ er anført i forordningens artikel 4, 5, 11 og 16.

2. Aktioner

Denne indkaldelse af forslag omfatter følgende aktioner under Erasmus+:

Nøgleaktion 1 — Den enkeltes læringsmobilitet

- Den enkeltes mobilitet på uddannelses- og ungdomsområdet
- Fælles kandidat- og masteruddannelser under Erasmus Mundus

Nøgleaktion 2 — Samarbejde for innovation og udveksling af god praksis

- Strategiske partnerskaber på uddannelses- og ungdomsområdet
- Videnalliancer
- Alliancer vedrørende sektorspecifikke kvalifikationer

- Kapacitetsopbygning inden for videregående uddannelse

- Kapacitetsopbygning på ungdomsområdet

Nøgleaktion 3 — Støtte til politisk reform

- Struktureret dialog: møder mellem unge og beslutningstagere på ungdomsområdet

Jean Monnet-aktiviteter

- Jean Monnet-professorater
- Jean Monnet-moduler
- Jean Monnet-ekspertisecentre
- Jean Monnet-støtte til sammenslutninger
- Jean Monnet-netværk
- Jean Monnet-projekter

⁽¹⁾ EUT L 347 af 20.12.2013, s. 50.

Idræt

- Samarbejdende partnerskaber
- Små samarbejdende partnerskaber
- Europæiske idrætsarrangementer uden gevinst for øje

3. Støtteberettigelse

Ethvert offentligt eller privat organ, der er aktivt på områderne uddannelse, ungdom og idræt, kan søge om støtte under Erasmus+. Desuden kan grupper af unge, der er aktive inden for ungdomsarbejde, men ikke nødvendigvis i forbindelse med en ungdomsorganisation, søge om støtte til læringsmobilitet blandt unge og ungdomsarbejdere samt til strategiske partnerskaber på ungdomsområdet.

Følgende programlande kan deltage fuldt ud i alle aktioner under Erasmus+ ⁽¹⁾:

- EU's medlemsstater
- EFTA-/EØS-landene: Island, Liechtenstein og Norge
- EU-kandidatlande: Tyrkiet og den tidligere jugoslaviske republik Makedonien

Endvidere er visse aktioner under Erasmus+ åbne for organisationer fra partnerlande.

Yderligere oplysninger om de nærmere regler for deltagelse findes i programvejledningen til Erasmus+.

For ansøgere fra Det Forenede Kongerige: Vær opmærksom på, at kriterierne for tilskudsberettigelse skal være opfyldt for hele tilskudsperioden. Hvis Storbritannien trækker sig ud af EU i løbet af tilskudsperioden uden indgåelse af en aftale med EU, hvorved det navnlig sikres, at britiske ansøgere fortsat er støtteberettigede, vil du ophøre med at modtage EU-midler (og samtidig, hvor det er muligt, fortsætte med at deltage) eller være forpligtet til at forlade projektet.

4. Projektbudget og -varighed

Gennemførelsen af denne indkaldelse af forslag er betinget af:

- at de bevillinger, der fremgår af budgetforslaget for 2018, er til rådighed, efter at budgetmyndigheden har vedtaget budgettet for 2018 eller, hvis budgettet ikke vedtages, som det fremgår af ordningen med foreløbige tolvte dele.
- at EU's lovgivende myndighed vedtager de flerårige vejledende programmer (MIP'er) 2018-2020 uden væsentlige ændringer.

Det samlede budget til denne indkaldelse af forslag anslås til 2 490,9 mio. EUR:

Uddannelse:	2 253,2 mio.	EUR ⁽²⁾
Ungdom:	188,2 mio.	EUR
Jean Monnet:	12,1 mio.	EUR
Idræt:	37,4 mio.	EUR

Det samlede budget til indkaldelsen af forslag samt dets fordeling er vejledende og kan ændres betinget af en ændring af de årlige arbejdsprogrammer for Erasmus+. Potentielle ansøgere opfordres til jævnlige konsultationer af årlige arbejdsprogrammer for Erasmus+ og ændringerne hertil, som offentliggøres på:

http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/more_info/awp/index_en.htm

for at få oplysninger om det samlede budget for hver af de aktioner, som indkaldelsen omfatter.

⁽¹⁾ Jean Monnet-aktiviteterne er åbne for organisationer verden over.

⁽²⁾ Dette beløb omfatter midlerne til den internationale dimension af videregående uddannelse (328 mio. EUR i alt).

Støttebeløbenes størrelse og projekternes varighed vil variere alt efter bl.a. projekttype og antal involverede partnere.

5. Frist for indsendelse af ansøgninger

Alle de nedenfor angivne frister for indsendelse af ansøgninger udløber kl. 12.00 (middag) belgisk tid.

Nøgleaktion 1	
Den enkeltes mobilitet på ungdomsområdet	1. februar 2018
Den enkeltes mobilitet inden for videregående uddannelse	1. februar 2018
Den enkeltes mobilitet inden for erhvervsuddannelse, skoleuddannelse og voksenuddannelse	1. februar 2018
Den enkeltes mobilitet på ungdomsområdet	26. april 2018
Den enkeltes mobilitet på ungdomsområdet	4. oktober 2018
Fælles kandidat- og masteruddannelser under Erasmus Mundus	15. februar 2018
Nøgleaktion 2	
Strategiske partnerskaber på ungdomsområdet	1. februar 2018
Strategiske partnerskaber på området almen uddannelse og erhvervsuddannelse	21. marts 2018
Strategiske partnerskaber på ungdomsområdet	26. april 2018
Strategiske partnerskaber på ungdomsområdet	4. oktober 2018
Videnalliancer	28. februar 2018
Alliancer vedrørende sektorspecifikke kvalifikationer	28. februar 2018
Kapacitetsopbygning inden for videregående uddannelse	8. februar 2018
Kapacitetsopbygning på ungdomsområdet	8. marts 2018
Nøgleaktion 3	
Møder mellem unge og beslutningstagere på ungdomsområdet	1. februar 2018 26. april 2018 4. oktober 2018
Jean Monnet-aktioner	
Professorater, moduler, ekspertisecentre, støtte til sammenslutninger, netværk, projekter	22. februar 2018
Idrætsaktioner	
Samarbejdende partnerskaber	5. april 2018
Små samarbejdende partnerskaber	5. april 2018
Europæiske idrætsarrangementer uden gevinst for øje	5. april 2018

Detaljerede instrukser om, hvordan ansøgninger indgives, findes i programvejledningen til Erasmus+.

6. Yderligere oplysninger

De nærmere betingelser for denne indkaldelse af forslag, herunder prioriteringer, findes i programvejledningen til Erasmus+ på følgende internetadresse:

http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/programme-guide_da

Programvejledningen til Erasmus+ er en integrerende del af denne indkaldelse af forslag, og de betingelser for deltagelse og støtte, den indeholder, er fuldt ud gældende for denne indkaldelse.

PROCEDURER VEDRØRENDE GENNEMFØRELSEN AF KONKURRENCEPOLITIKKEN

EUROPA-KOMMISSIONEN

Meddelelse til de økonomiske aktører — Ny runde af ansøgninger om suspension af den fælles toldtarifs autonome toldsatser for visse industri- og landbrugsprodukter

(2017/C 361/05)

De økonomiske aktører informeres herved om, at Kommissionen har modtaget ansøgninger til juli-runden 2018 i overensstemmelse med de administrative arrangementer i Kommissionens meddelelse vedrørende autonome toldsuspensioner og toldkontingenter (2011/C 363/02) ⁽¹⁾.

Listen over produkter, som der er ansøgt om en suspension for, er nu tilgængelig på Kommissionens tematiske websted om toldunionen på Europa-serveren ⁽²⁾.

De økonomiske aktører oplyses ligeledes om, at fristen for at fremsende indsigelser mod nye ansøgninger til Kommissionen via deres nationale myndigheder er den 12. december 2017, som er datoen for det andet programsatte møde i Gruppen for Økonomiske Tarifspørgsmål.

Berørte aktører opfordres til jævnligt at tjekke listen for at holde sig orienteret om ansøgningernes status.

Yderligere oplysninger om suspension af den fælles toldtarifs autonome toldsatser findes på Europa-webstedet:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/customs/customs_duties/tariff_aspects/suspensions/index_en.htm

⁽¹⁾ EUT C 363 af 13.12.2011, s. 6.

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/susp/susp_home.jsp?Lang=en

Anmeldelse af en planlagt fusion
(Sag M.8644 — AXA/NN Group/Portfolio)
Behandles eventuelt efter den forenklede procedure
(EØS-relevant tekst)
(2017/C 361/06)

1. Den 17. oktober 2017 modtog Kommissionen i overensstemmelse med artikel 4 i Rådets forordning (EF) nr. 139/2004 ⁽¹⁾ anmeldelse af en planlagt fusion.

Anmeldelsen vedrører virksomhederne:

- Lindisfarne S.L. (Spanien), der tilhører koncernen AXA SA (»AXA«, Frankrig)
- ESI One SARL (Frankrig), der tilhører koncernen AXA
- Alterimmo Europe SARL (Frankrig), der tilhører koncernen AXA
- REI Spain B.V. (Nederlandene), der tilhører NN Group N.V. (»NN«, Nederlandene)
- Portfolio (Spanien).

AXA og NN erhverver indirekte fælles kontrol, jf. fusionsforordningens artikel 3, stk. 1, litra b), over Portfolios aktiver, der befinder sig i Spanien.

Den planlagte fusion gennemføres gennem opkøb af aktier.

2. De deltagende virksomheder er aktive på følgende områder:

- Lindisfarne S.L.: forvalter fast ejendom, som den ejer direkte, og forvalter dattervirksomheder, der ejer fast ejendom i Spanien
- ESI One SARL: ejer faste ejendomme og ejendomsporteføljer
- Alterimmo Europe SARL: ejer faste ejendomme og ejendomsporteføljer
- REI Spain B.V.: erhverver, ejer, forvalter og sælger fast ejendom og andre aktiver, som kan være indtægtskilder, deltager i eller leder forvaltningen af andre virksomheder eller foretagender med lignende mål og stiller garanti og sikkerhed for andre selskaber i koncernen og på vegne af tredjeparter
- Portfolio: består af 34 studenterboliger fordelt over 17 byer i Spanien.

3. Efter en foreløbig gennemgang af sagen finder Europa-Kommissionen, at den anmeldte fusion muligvis falder ind under fusionsforordningen. Den har dog endnu ikke taget endelig stilling hertil.

Det bemærkes, at denne sag eventuelt vil blive behandlet efter den forenklede procedure i overensstemmelse med meddelelse fra Kommissionen om en forenklet procedure for behandling af bestemte fusioner efter Rådets forordning (EF) nr. 139/2004 ⁽²⁾.

4. Europa-Kommissionen opfordrer hermed alle interesserede til at fremsætte deres eventuelle bemærkninger til den planlagte fusion.

Alle bemærkninger skal være Europa-Kommissionen i hænde senest 10 dage efter offentliggørelsen af denne meddelelse. Angiv altid referencen:

M.8644 — AXA/NN Group/Portfolio.

⁽¹⁾ EUT L 24 af 29.1.2004, s. 1 (»fusionsforordningen«).

⁽²⁾ EUT C 366 af 14.12.2013, s. 5.

Bemærkningerne kan sendes til Kommissionen pr. e-mail, fax eller brev. Benyt venligst følgende kontaktoplysninger:

E-mail: COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu

Fax +32 22964301

Postadresse:

Europa-Kommissionen
Generaldirektoratet for Konkurrence
Registreringskontoret for fusioner
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIEN

Anmeldelse af en planlagt fusion
(Sag M.8518 — MDP/HPS/Nevada/Towergate)
Behandles eventuelt efter den forenklede procedure
(EØS-relevant tekst)
(2017/C 361/07)

1. Den 18. oktober 2017 modtog Europa-Kommissionen i overensstemmelse med artikel 4 i Rådets forordning (EF) nr. 139/2004 anmeldelse af en planlagt fusion ⁽¹⁾.

Anmeldelsen vedrører virksomhederne:

- HPS Investment Partners, LLC (»HPS«, USA)
- Ardonagh Group Limited (»Ardonagh«, Det Forenede Kongerige), der kontrolleres af HPS
- Madison Dearborn Partners, LLC (»MDP«, USA)
- Nevada Investment Holdings 2 Limited (»Nevada 2«, Caymanøerne), der kontrolleres af MDP.

HPS og MDP erhverver fælles kontrol, jf. fusionsforordningens artikel 3, stk. 1, litra b), over Ardonagh (herunder Towergate) og Nevada 2.

Den planlagte fusion gennemføres gennem opkøb af værdipapirer.

2. De deltagende virksomheder er aktive på følgende områder:

- HPS: investeringsselskab med hovedsæde i USA og investeringer inden for en række forskellige brancher, herunder forsikringsmæglervirksomheder
- Ardonagh: kontrollerer Towergate Insurance Limited (»Towergate«), Autonet Insurance Services Ltd (»Autonet«), Price Forbes & Partners Limited (»Price Forbes«), Ryan Direct Group (»RDG«) og Chase Templeton Limited (»Chase Templeton«). Alle disse er forsikringsmæglervirksomheder, der hovedsageligt er aktive inden for skadesforsikringsbranchen i Det Forenede Kongerige
- MDP: private equity-investeringsselskab med hovedsæde i USA og investeringer inden for en række forskellige brancher, herunder forsikringsmæglervirksomheder
- Nevada 2: et i Caymanøerne registreret privat holdingselskab, der blev oprettet som investeringsinstrument af MDP og HPS, og som ejer The Broker Network Limited og Countrywide Insurance Management Limited (samlet benævnt »Broker Network«). Broker Network er en britisk mæglerplatform for små lokale uafhængige forsikringsmæglere, der tilbyder erhvervs- eller privatforsikring i Det Forenede Kongerige.

3. Efter en foreløbig gennemgang af sagen finder Europa-Kommissionen, at den anmeldte fusion muligvis er omfattet af fusionsforordningen. Den har dog endnu ikke taget endelig stilling hertil.

Det bemærkes, at denne sag eventuelt vil blive behandlet efter den forenklede procedure i overensstemmelse med Kommissionens meddelelse om en forenklet procedure for behandling af bestemte fusioner efter Rådets forordning (EF) nr. 139/2004 ⁽²⁾.

4. Kommissionen opfordrer alle interesserede tredjeparter til at fremsætte eventuelle bemærkninger til den planlagte fusion.

Alle bemærkninger skal være Europa-Kommissionen i hænde senest 10 dage efter offentliggørelsen af denne meddelelse. Angiv altid referencen:

M.8518 — MDP/HPS/Nevada/Towergate

⁽¹⁾ EUT L 24 af 29.1.2004, s. 1 (»fusionsforordningen«).

⁽²⁾ EUT C 366 af 14.12.2013, s. 5.

Bemærkningerne kan sendes til Europa-Kommissionen pr. e-mail, fax eller brev. Benyt venligst følgende kontaktoplysninger:

E-mail: COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu

Fax +32 22964301

Postadresse:

Europa-Kommissionen
Generaldirektoratet for Konkurrence
Registreringskontoret for fusioner
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIEN

Anmeldelse af en planlagt fusion
(Sag M.8671 — BP/Bridas/Axion)
Behandles eventuelt efter den forenklede procedure
(EØS-relevant tekst)
(2017/C 361/08)

1. Den 19. oktober 2017 modtog Europa-Kommissionen i overensstemmelse med artikel 4 i Rådets forordning (EF) nr. 139/2004 ⁽¹⁾ anmeldelse af en planlagt fusion.

Anmeldelsen vedrører virksomhederne:

- BP plc (Det Forenede Kongerige)
- Bridas Corporation (De Britiske Jomfruøer), der kontrolleres i fællesskab af Bridas Energy Holdings Ltd og China National Offshore Oil Corporation
- Axion Energy Holding SL (Spanien), som Bridas Corporation på nuværende tidspunkt har enekontrol over.

BP plc (»BP«) og Bridas Corporation (»Bridas«) erhverver fælles kontrol, jf. fusionsforordningens artikel 3, stk. 1, litra b), over Axion Energy Holding SL (»Axion«).

Den planlagte fusion gennemføres gennem opkøb af aktier.

2. De deltagende virksomheder er aktive på følgende områder:

- BP er aktiv på markederne for efterforskning efter og produktion og markedsføring af råolie og naturgas, inden for raffinering, levering og transport af olieprodukter, petrokemiske produkter og dertil knyttede produkter samt inden for alternativ energi
- Bridas er indirekte aktiv inden for efterforskning efter og udvikling, produktion, transport og markedsføring af råolie og naturgas, markedsføring og transport af olieprodukter, indsamling, behandling, forarbejdning og distribution af naturgas og elproduktion, boring og servicering i borehuller samt raffinering, produktion og salg af brændstoffer, smøremidler og dertil knyttede afledte petrokemiske produkter
- Axion er aktiv inden for raffinering af råolie og salg af olieprodukter og derivater heraf i Argentina, Uruguay og Paraguay.

3. Efter en foreløbig gennemgang af sagen finder Europa-Kommissionen, at den anmeldte fusion muligvis falder ind under fusionsforordningen. Den har dog endnu ikke taget endelig stilling hertil. Det bemærkes, at denne sag eventuelt vil blive behandlet efter den forenklede procedure i overensstemmelse med meddelelse fra Kommissionen om en forenklet procedure for behandling af bestemte fusioner efter Rådets forordning (EF) nr. 139/2004 ⁽²⁾.

4. Europa-Kommissionen opfordrer alle interesserede til at fremsætte eventuelle bemærkninger til den planlagte fusion.

Alle bemærkninger skal være Europa-Kommissionen i hænde senest 10 dage efter offentliggørelsen af denne meddelelse. Angiv altid referencen:

M.8671 — BP/Bridas/Axion

Bemærkningerne kan sendes til Europa-Kommissionen pr. e-mail, pr. fax eller pr. brev. Brug venligst følgende kontaktoplysninger:

E-mail: COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu

Fax +32 22964301

Postadresse:

Europa-Kommissionen
Generaldirektoratet for Konkurrence
Registreringskontoret for fusioner
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIEN

⁽¹⁾ EUT L 24 af 29.1.2004, s. 1 (»fusionsforordningen«).

⁽²⁾ EUT C 366 af 14.12.2013, s. 5.

ANDET

EUROPA-KOMMISSIONEN

Offentliggørelse af en ansøgning i henhold til artikel 50, stk. 2, litra a), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1151/2012 om kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer

(2017/C 361/09)

Denne offentliggørelse giver ret til at gøre indsigelse mod ansøgningen, jf. artikel 51 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1151/2012 ⁽¹⁾.

ANSØGNING OM GODKENDELSE AF EN VÆSENTLIG ÆNDRING AF VARESPECIFIKATIONEN FOR EN BESKYTTET
OPRINDELSBETEGNELSE ELLER EN BESKYTTET GEOGRAFISK BETEGNELSE

**Ansøgning om godkendelse af en ændring i henhold til artikel 53, stk. 2, første afsnit, i forordning (EU)
nr. 1151/2012**

»LAGUIOLE«

EU-nr.: PDO-FR-0120-AM05 — 5.4.2017

BOB (X) BGB ()

1. Ansøgende sammenslutning og legitim interesse

Syndicat de défense et de gestion du Fromage de Laguiole
Route de Chaudes-Aigues
12210 Laguiole
FRANKRIG

Tlf. +33 565444751
Fax +33 565444757
E-mail: contact@fromagedelaguiole.fr

Sammenslutningen består af virksomheder, som fremstiller og forarbejder »Laguiole«, og har dermed legitim ret til at ansøge om en ændring.

2. Medlemsstat eller tredjeland

Frankrig

3. Afsnit i varespecifikationen, som berøres af ændringen

- ☐ Produktets betegnelse
- ☐ Beskrivelse af produktet
- ☒ Geografisk område
- ☐ Bevis for oprindelse
- ☐ Produktionsmetode
- ☐ Tilknytning
- ☐ Mærkning
- ☒ Andet: kontrol

4. Type ændring

- ☒ Ændring — der ikke kan betegnes som en mindre ændring, jf. artikel 53, stk. 2, tredje afsnit, i forordning (EU) nr. 1151/2012 — af varespecifikationen for en registreret BOB eller BGB.

⁽¹⁾ EUT L 343 af 14.12.2012, s. 1.

- ☐ Ændring — der ikke kan betegnes som en mindre ændring, jf. artikel 53, stk. 2, tredje afsnit, i forordning (EU) nr. 1151/2012 — af varespecifikationen for en registreret BOB eller BGB, for hvilken der ikke er offentliggjort et enhedsdokument (eller tilsvarende).

5. Ændring(er)

Afsnittet »Geografisk område«

Det geografiske område udvides til at omfatte kommunerne Buisson, Saint-Juéry og Saint-Chély-d'Apcher i departementet Lozère. Disse kommuner grænser op til det nuværende geografiske område og har de samme kendetegn som kommunerne i det geografiske område. Medtagelsen af disse kommuner i det geografiske område ændrer således ikke tilknytningen til oprindelsesområdet.

Listen over de kommuner, der udgør det geografiske område ajourføres efter medtagelsen af flere kommuner inden for samme område. Den nye kommune Argences en Aubrac omfatter således de tidligere kommuner Alpuech, Graissac, Lacalm, La Terrisse, Sainte-Geneviève-sur-Argence og Vitrac-en-Viadène. Den nye kommune Saint Geniez d'Olt et d'Aubrac omfatter de tidligere kommuner Aurelle-Verlac og Saint-Geniez-d'Olt. Den nye kommune Banassac-Canilhac omfatter de tidligere kommuner Banassac og Canilhac. Når kun en del af de tidligere kommuner indgår i det geografiske område, er kun de tilsvarende dele af de nye kommuner medtaget i det geografiske område.

Endelig er kantonerne i enhedsdokumentet blevet erstattet af listen over de kommuner, der udgør kantonerne, idet ovennævnte ændringer er medtaget.

Andet

I afsnittet »Henvisninger vedrørende kontrolorganer« er de officielle kontrolorganers navn og kontaktoplysninger blevet erstattet af den kompetente kontrolmyndigheds navn og kontaktoplysninger, således at en ændring af varespecifikationen kan undgås, såfremt kontrolorganet ændrer sig.

ENHEDSDOKUMENT

»LAGUIOLE«

EU-nr.: PDO-FR-0120-AM05 — 5.4.2017

BOB (X) BGB ()

1. Betegnelse

»Laguiole«

2. Medlemsstat eller tredjeland

Frankrig

3. Beskrivelse af landbrugsproduktet eller fødevaren

3.1. Produkttype

Kategori 1.3 — Oste

3.2. Beskrivelse af produktet med betegnelsen i punkt 1

»Laguiole« er en cylinderformet komælksost af ukogt, presset masse med tør skorpe. Efter komplet tørring indeholder den mindst 45 g fedtstof pr. 100 gram ost, og tørstofindholdet må ikke udgøre under 58 g pr. 100 gram ost.

»Laguiole« er cylinderformet og har en diameter på 30-40 cm. Forholdet mellem højde og diameter er 0,8-1, og osten har en vægt på 20-50 kg.

Modningen varer mindst fire måneder regnet fra den dato, hvor der tilsættes osteløbe.

Ostemassen er elfenbensfarvet til strågul, og den hvidlige til lysegrå skorpe kan blive ravbrun til granitgrå under modningen.

Dens mælkeagtige smag er middelkraftig til kraftig alt efter modningsgraden, og den er afbalanceret med en særlig karakter, som giver sig udtryk i smagsnuancer, der går fra frisk hø til tørrede hasselnødder. Smagen holder sig længe i munden og har det særpreg, der er typisk for ost fremstillet af rå mælk.

3.3. Foder (kun for produkter af animalsk oprindelse) og råvarer (kun for forarbejdede produkter)

Malkekvægsbesætningens basisration består af foder, som stammer fra det geografiske område. Det eneste tilladte grøntfoder består af den lokale flora på naturlige eller permanente enge og græsarealer samt græs og bælglplanter, der dyrkes på midlertidige græsarealer. Majsensilage, græsensilage, wrapphø og alle andre former for vådkonserveret foder er forbudt.

Når der er græs på græsningsarealerne, består malkekvægsbesætningens basisration hovedsagelig af græs fra græsning med en akkumuleret årlig minimumsvarighed på 120 dage, medmindre de klimatiske forhold ikke tillader det. I denne periode må det foder, der gives som tilskud til rationen af græs fra græsning, ikke overstige 3 kg tørstof pr. dag pr. malkeko i gennemsnit beregnet ud fra den samlede besætning og græsningsperioden.

Fodertilskud til basisrationen må ikke overstige 6 kg pr. lakterende ko pr. dag i gennemsnit beregnet ud fra det samlede antal lakterende malkekøer på årsbasis. Der er ikke krav om, at fodertilskud skal være produceret i det geografiske område, eftersom dette område ikke råder over tilstrækkelige landbrugsressourcer.

Dyrefoderet må kun bestå af planter, biprodukter og fodertilskud, som stammer fra ikke-genmodificerede produkter.

Det er kun tilladt at anvende råvarer og tilsætningsstoffer, der er angivet på en positivliste, som fodertilskud til malkekvægsbesætningen.

»Laguiole« fremstilles udelukkende af rå, fuldfed komælk, hvor indholdet af proteiner og fedt ikke er normaliseret. Enhver fysisk behandling er forbudt.

Den mælk, der anvendes til fremstilling af »Laguiole«, skal udelukkende stamme fra malkekvægsbesætninger, som består af kvægracerne fransk Simmental (racekode 35) eller Aubrac (racekode 14) eller stambogsførte krydsninger af de to racer. Hvad krydsningerne angår, må malkekvægsbesætningen — ud over første generation — kun bestå af krydsninger med en tyr af racen Aubrac (racekode 14).

3.4. Specifikke etaper af produktionen, som skal finde sted i det afgrænsede geografiske område

Mælkeproduktionen og ostens fremstilling og modning skal foregå i det geografiske område.

3.5. Særlige regler vedrørende udskæring, rivning eller emballering osv. af det produkt, som betegnelsen henviser til

Markedsføring af revet »Laguiole« er forbudt.

»Laguiole« kan præsenteres i portioner. Hvis osten sælges i mindre pakninger, skal en del af den for betegnelsen karakteristiske skorpe stadig findes på stykkerne, dog ikke for individuelle portioner på under 70 gram.

3.6. Særlige regler for mærkning af det produkt, som betegnelsen henviser til

Mærkningen af ostene skal indeholde:

- oprindelsesbetegnelsen skrevet med en skriftstørrelse, der mindst svarer til to tredjedele af den største skriftstørrelse på etiketten
- EU's symbol for beskyttet oprindelsesbetegnelse.

Anvendelse af påskriften »buron« (bjergost) er tilladt i mærkning, i reklamer, på fakturaer og i handelspapirer på følgende betingelser: Påskriften »buron« er forbeholdt ost, der er fremstillet af mælken fra én besætning, som er malket i græsnings-skifteperioden (mellem 25. maj og 13. oktober), og som i denne periode har græsset i græsområder, der ligger højere end 1 000 m over havet. For at denne betegnelse kan benyttes, skal osten være fremstillet i bygninger til ostefremstilling, som er opført i disse højtbeliggende græsområder, og der må kun være én besætning pr. fremstillingsbygning. Mobile eller lette bygninger såsom træskure er ikke tilladt.

Etiketten kan erstattes med et direkte stempel på ostens skorpe eller ved at anvende fortrykt silkepapir direkte på skorpen.

Som særligt kendetegn stemples osten desuden med et reliefmærke med tyren fra Laguiole og påskriften »Laguiole« samt et identifikationsmærke, der er anbragt på osten.

4. Kort angivelse af det geografiske områdes afgrænsning

Det geografiske område afgrænses af følgende kommuner eller dele af kommuner:

Departementet Aveyron: Kommunerne Argences en Aubrac, Campouriez, Cantoin, Cassuéjols, Castelnau-de-Mandailles, Le Cayrol, Condom-d'Aubrac, Coubisou, Curières, Entraygues-sur-Truyère (Lot-flodens højre bred og Truyère-flodens venstre bred over sammenløbsstedet for Lot-Truyère), Espalion (Lot-flodens højre bred), Estaing, Florentin-la-Capelle, Huparlac, Laguiole, Montézic, Montpeyroux, Le Nayrac, Pomayrols, Prades-d'Aubrac, Saint-Amans-des-Cots, Saint-Chély-d'Aubrac, Saint-Côme-d'Olt (Lot-flodens højre bred), Saint Geniez d'Olt et d'Aubrac (Lot-flodens højre bred), Saint-Laurent-d'Olt (Lot-flodens højre bred), Saint-Symphorien-de-Thénières, Sainte-Eulalie-d'Olt (Lot-flodens højre bred), Soulaiges-Bonneval.

Departementet Cantal: Kommunerne Anterrieux, Chaudes-Aigues, Deux-Verges, Espinasse, Fridefont, Jabrun, Lieutadès, Maurines, Saint-Martial, Saint-Rémy-de-Chaudes-Aigues, Saint-Urcize, La Trinitat.

Departementet Lozère: Kommunerne Aumont-Aubrac, Banassac-Canilhac (Lot-flodens højre bred), Les Bessons, Brion, Le Buisson, Chauchailles, La Chaze-de-Peyre, La Fage-Montivernoux, La Fage-Saint-Julien, Fau-de-Peyre, Fournels, Grandvals, Les Hermaux, Malbouzon, Marchastel, Nasbinals, Noalhac, Prinsuéjols, Recoules-d'Aubrac, Saint-Chély-d'Apcher, Saint-Germain-du-Teil, Saint-Juéry, Saint-Laurent-de-Muret, Saint-Laurent-de-Veyrès, Saint-Pierre-de-Nogaret, Sainte-Colombe-de-Peyre, Les Salces, Termes, Trélans.

5. Tilknytning til det geografiske område

Det geografiske område har nogle specifikke karakteristika, som skyldes jordbunden, klimaet, højden over havet og bjergrelieffets naturlige afgrænsning af dette område. Jordbunden består af basalt eller granit. Det kontrastfyldte og hårde klima er et resultat af sammenstødet mellem den kontinentale og bjergrelaterede indflydelse fra Auvergne, der giver lange, kolde og blæsende vintre, ofte med sne, og indflydelsen fra Sydfrankrig, som fører varme og omfattende, voldsomme regnskyl med sig. Midt i området udgør Aubracbjergene en ensartet enhed med en gennemsnitshøjde på 1 000 m. I vest og i syd afgrænses det geografiske område naturligt af floderne Truyère og Lot. Kombinationen af jordbunden, klimaet og højden over havet giver græsningsarealerne en bemærkelsesværdig kvalitet, bl.a. i form af en rig, aromatisk og omfattende flora. Her finder man i meget højere grad end andre steder karakteristiske planter, som er rige på aromatiske molekyler (terpener), f.eks. fra skærmpantefamilien som bjørnerod (*Meum athamanticum*), fra storkenæbfamilien (*Geranium sylvaticum*), fra kurvblomstfamilien (*Achillea*, *Centaurea*) og fra læbeblomstfamilien (*Prunella grandiflora*, *Thymus*).

Fremstillingen af ost i denne region går meget langt tilbage. Allerede i det 12. århundrede fastlagde munkene i klostrene i Aubrac og Bonneval reglerne for fremstilling af »Laguiole« for at udnytte sommerens mælkeproduktion til bespisning af pilgrimme om vinteren, og bønderne i området efterlignede denne metode. I 1897 slog bjergbønderne sig sammen i en salgsforening (*syndicat de vente*), som i 1939 blev omdannet til et interessefællesskab (*syndicat de defence*), hvilket førte til den beskyttede betegnelses godkendelse i 1961.

I dag fremstilles »Laguiole« stadig af rå sødmælk fra køer af racerne fransk Simmental og Aubrac, som har tilpasset sig miljøforholdene i det geografiske område (højland), og som hovedsagelig lever af græsning og hø, der produceres i det geografiske område, uden vådkonserveret foder og med begrænsede fodertilskud. Den genetiske forædling af disse racer har gjort det muligt at øge proteinindholdet i mælken i forhold til fedtindholdet, så der opnås en mælk med osteformstillingspotentialer. Foderet bidrager ligeledes hertil, idet forbuddet mod majs i foderet tager sigte på at begrænse fedtindholdet i mælken.

»Laguiole« har lang modningstid i en kold (6 °C-12 °C) og fugtig kælder, og et vellykket resultat afhænger navnlig af den særlige fremstillingsteknik (bl.a. to dræninger i ostepressen og massens anbringelse i forme for at øge tørstofindholdet) og en regelmæssig håndtering (viskning og vending), hvilket sikres af den knowhow, man har haft i det geografiske område i mange år.

»Laguiole« er en stor ost (20-50 kg) fremstillet af rå sødmælk. Den pressede og ukogte ostemasse har et højt tørstofindhold på mindst 58 %. Modningen varer mindst fire måneder.

Dens mælkeagtige smag er middelkraftig til kraftig alt efter modningsgraden, og den er afbalanceret med en særlig karakter, som giver sig udtryk i smagsnuancer, der går fra frisk hø til tørrede hasselnødder. Smagen holder sig længe i munden.

Mælkeproduktionen i det geografiske område var oprindeligt meget sæsonbetonet. Malkning i kalvenes dieperiode var således kun mulig på de tidspunkter, hvor floraen var rigelig og gjorde det muligt at dække dyrenes behov takket være jordens naturlige frugtbarhed i det geografiske område. For at kunne gemme denne mælk og bruge den senere udviklede bønderne i det geografiske område en stor lagerost, »Laguiole«.

Eftersom denne ost er fremstillet af sødmælk, afhænger dens lagringsegnethed af, at mælkeproduktions- og fremstillingsbetingelserne giver en mælk med ostefremstillingspotentiale, som er rig på protein og har et begrænset fedtindhold, og som er egnet til en kraftig dræning både i ostepressen og under den presning, der sker efter anbringelsen i forme, hvilket gør det muligt at opnå en presset, ukogt ostemasse med et højt tørstofindhold.

Malkekøer af racerne fransk Simmental og Aubrac er særligt tilpassede til miljøforholdene i det geografiske område. Takket være deres hårdførhed kan de udnytte foderemnerne i det geografiske område til fulde og modstå de lange og hårde vintre. Det foder, som køerne spiser, er rigt på aromatiske planter, der giver smag til mælken og dermed også til »Laguiole«, som er fremstillet af denne mælk.

Ostens fremstilling af rå mælk og den lange modningstid ved lave temperaturer giver »Laguiole« sit særpræg, som er forbundet med mælkesyrebakteriefloraen i rå sødmælk.

Henvisning til offentliggørelsen af varespecifikationen

(Artikel 6, stk. 1, andet afsnit, i nærværende forordning)

https://info.agriculture.gouv.fr/gedei/site/bo-agri/document_administratif-eee5e8f9-73b8-403f-8ad2-db22ef109a27/telechargement

ISSN 1977-0871 (elektronisk udgave)
ISSN 1725-2393 (papirudgave)

Den Europæiske Unions Publikationskontor
2985 Luxembourg
LUXEMBOURG

DA